

Călăuza

BIBLIOTECARULUI

* 5 5 0 0 1 5 4 2 1 *

Biblioteca UMFST

U.M.F. Targu Mures
O. Gy. E. J. Magyar Iskolaly
Căluza — Căluza

decembrie 1956

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A MINISTERULUI CULTURII DIN R. P. R.

CUPRINSUL

	pag.
PANTAZI CRISTEA — Să îmbunătățim munca cu cartea la sate.	1
I. STANCOVEANU — Grija sfaturilor populare față de biblioteci.	3
IN CINSTEA CELEI DE A IX-A ANIVERSĂRI A R.P.R.	
DEMOSTENE BOTEZ — Bibliotecar nou în țară nouă.	5
MIHAI GAFIȚA — Pagini de istorie și literatură.	7
BIBLIOTECI REGIONALE	
— — Biblioteca regională din Galați și munca de îndrumare a bibliotecilor din regiune.	12
DAN MIHAILESCU — Popularizarea cărții tehnice la biblioteca noastră.	15
BIBLIOTECI RAȚIONALE ȘI DE LA SATE	
— — De ce nu activează bibliotecile mobile din raionul Marghita.	18
PENTRU O MAI BUNA APROVIZIONARE CU CĂRȚI A BIBLIOTECILOR	
S. BUNEA — Cîteva sugestii privind munca bibliotecilor și colecturilor.	21
REBECA LANGMANTEL — Unele probleme ale aprovizionării cu cărți a bibliotecilor din regiunea Iași.	23
ELENA NICOARA — Propunerile noastre.	25
VASS ELISABETA — Mai multă atenție față de nevoile noastre.	26
BIBLIOTECI SINDICALE	
CATANA SACHE — O nouă formă de popularizare a cărții: prezentarea artistică.	28
G. VINICIU — Cînd nimeni nu se preocupă de bibliotecă.	30
D I S C U Ţ I I	
STEFAN GRUIA — Cîteva păreri în legătură cu evidența publicațiilor.	32
A. LUPU — Discuțiile noastre despre activitatea bibliografică și ultima ediție a „Bibliografiei generale” de N. Denisiev.	35
K. VOIHANSKAIA — Vizitînd bibliotecile din R.P.R.	38
FIGURI DE BIBLIOTECARI	
IOAN LUPU — Al. Sadi Ionescu.	41
ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR	44
CALENDARUL NOSTRU	45
BIBLIOGRAFIE	46

Să îmbunătățim munca cu cartea la **SATE**

PANTAZI CRISTEA

Director general al Direcției generale a Așezămintelor Culturale din Ministerul Culturii

Perioada de iarnă este întotdeauna potrivită desfășurării unei munci culturale mai intense la sate. Având timp liber mai mult, fiind aproape toată ziua ocupat cu treburi pe lângă casă, țărănul muncitor poate participa mai ușor la diferite forme ale muncii culturale.

Sînt îndeobște cunoscute importanța și rolul cu totul deosebit pe care-l are în cadrul activității culturale, munca cu cartea. De fiecare dată, la începutul perioadei de iarnă, bibliotecarii de la sate, această armată de entuziaști activiști pe frontul cultural, pornesc la găsirea unor noi și mereu mai atrăgătoare forme de muncă, pentru deservirea în condiții cât mai bune a cititorilor.

Completîndu-și din timp fondul de cărți, întocmind cataloagele, bibliotecarii din mediul sătesc se străduiesc să creeze condiții cât mai bune pentru deservirea cu cărți a țărănilor muncitori.

În afară de cei ce exercită meseria de bibliotecari, în munca cu cartea sînt antrenate și mii de iubitori ai cărții, care activează cu multă dragoste în colectivele voluntare de pe lângă bibliotecile de la sate.

Fără a subaprecia importanța activității marilor biblioteci de la orașe, acordînd acestora locul cuvenit în ceea ce privește dezvoltarea științei bibliotecare și cuprinderea maselor de cititori din țara noastră, trebuie să reținem însă importantul rol pe care-l au bibliotecile mici din întreprinderi și în special cele de la sate, în lupta pentru atragerea și formarea maselor largi de cititori, pentru transpunerea în viață a învățăturilor pe care le oferă cu prisosință cartea.

Munca cu cartea nu este ruptă de întreaga muncă culturală ce se desfășoară la sate. Căminele culturale care funcționează în majoritatea satelor noastre sînt astăzi o mîndrie a regimului nostru democratic popular și ele și-au cîștigat un loc de seamă în viața satului. Aici, alături de alte forme de activitate (conferințe, diferite forme de învățămînt de masă, formații artistice de cor, dans, teatru etc.) se desfășoară și o vie activitate cu cartea. Întreaga muncă a căminului cultural se bazează pe contribuția voluntară a intelectualilor satelor și pe interesul și dragostea crescîndă a populației de la sate față de diferitele forme de activitate.

Forma de activitate cea mai complexă care presupune un proces de educare și formare a gustului pentru lectură, de călăuzire spre cărțile cele mai instructive a unor mase cit mai largi de țărani muncitori, este munca cu cartea, pe care, fără îndoială, nu o poate asigura în întregime biblioteca sătească, acolo unde aceasta funcționează, sau în majoritatea cazurilor modesta bibliotecă a căminului cultural condusă de un bibliotecar voluntar.

De aceea, este necesar ca și celelalte biblioteci să vină în ajutorul tinerelor biblioteci sătești și a celor din cadrul căminelor culturale.

Bibliotecile regionale și raionale, pe lângă munca de elaborare, prelucrare și generalizare a întregii experiențe din sectorul lor de activitate, trebuie să acorde un ajutor practic, din ce în ce mai simțit, bibliotecilor de la sate. Situate în mijlocul bibliotecilor din raza lor de activitate, bibliotecile raionale, de multe ori ele înșile cu un specific apropiat celor de la sate, sînt chemate să-și aducă contribuția lor la rîspîndirea cărții în mediul sătesc. Dar acelea care trebuie să constituie pentru bibliotecile de la sate un exemplu prin activitatea lor, sînt bibliotecile sătești, care, spre deosebire de bibliotecile căminelor culturale, dispun de fonduri mult mai bogate de cărți și sînt conduse de bibliotecari calificați.

Toate aceste biblioteci sînt obligate, prin însuși regulamentul lor de funcționare să contribuie la îmbunătățirea fondurilor de cărți ale bibliotecilor mai mici și să îndrumeze munca bibliotecarilor voluntari.

O analiză mai profundă a formelor nou elaborate în țara noastră dar practice mai mult de bibliotecile din alte țări, ne arată că în mare parte acest lucru este realizabil. Bibliotecarul căminului cultural primește din partea sfatului popular o muncă de răspundere, aceea de a contribui prin activitatea sa obștească la ridicarea nivelului

cultural al satului. În majoritatea cazurilor însă, fondul de cărți al bibliotecilor căminelor culturale este cu totul insuficient, el trebuie mereu sporit, improspătat. Bibliotecile raionale și bibliotecile sătești formându-și un fond mobil de cărți permanent, pot veni în sprijinul bibliotecilor din cadrul căminelor culturale, prin organizarea sistemului bibliotecilor mobile. Astfel, o parte din fondul bibliotecilor raionale să intre în circulație nu numai în rîndul cititorilor din reședințele de raioane, ci și prin sistemul bibliotecilor mobile, în cadrul căminelor culturale din cuprinsul raionului. Fără a lichida fondul de cărți al bibliotecilor căminelor culturale sau a sistă aprovizionarea mai departe cu cărți a acestora, bibliotecile raionale pot organiza biblioteci mobile în comunele unde munca merge mai slab. În ceea ce privește bibliotecile sătești, acestea trebuie să fie ajutate să organizeze biblioteci mobile în toate satele ce țin de comuna respectivă. Se înțelege de la sine că bibliotecile mobile nu pot constitui singurul mijloc de îmbogățire a fondului de cărți al bibliotecilor căminelor culturale și nici nu se poate cere ca bibliotecile regionale, raionale și sătești să organizeze biblioteci mobile la miile de cămine culturale.

Este în afară de orice îndoială că organizarea bibliotecilor mobile, precum și acordarea de sprijin bibliotecilor mici prin intensificarea metodei abonamentului interbibliotecar și a aceluia prin poștă, vor contribui la continua îmbunătățire a difuzării cărții în rîndurile oamenilor muncii de la sate.

Munca cu cartea nu este un mijloc mai puțin eficient sau mai puțin important pe linia muncii culturale de masă și ea trebuie apreciată ca atare de către toți activiștii frontului nostru cultural. În multe locuri este posibilă procurarea de cărți din fondurile extrabugetare ale căminelor culturale.

Munca cu cartea este o activitate migăloasă, care cere timp și pricepere. Din păcate însă, activitatea multor biblioteci de la sate, se desfășoară în condiții proaste și aceasta nu numai din vina bibliotecarilor, ci și mai ales din vina organelor locale și a celor raionale și regionale care nu acordă bibliotecilor de la sate ajutorul de care acestea au nevoie. În numeroase cazuri se dau decizii de către comitetele executive ale ștărilor populare cu privire la numirea bibliotecarilor voluntari (numirea învățătorilor în funcția de bibliotecari voluntari) înlocuindu-se prin aceasta munca organizatorică vie ce trebuie desfășurată cu cartea la fața locului, discuțiile cu cadrele didactice respective, care ar face posibilă desemnarea oamenilor celor mai corespunzători, cu dragoste de această muncă, care să preia conducerea acestor biblioteci.

În același timp, au fost rare cazurile cînd Ministerul Învățămîntului și Ministerul Culturii au evidențiat pe învățătorii care desfășoară această nobilă muncă în rîndurile țăranilor muncitori, muncă pe care mulți o duc cu dragoste și devotament.

Dimpotrivă, mult mai dese sînt cazurile cînd organele de conducere privesc această activitate, îndeosebi a învățătorilor, ca pe o muncă extrașcolară obligatorie, rezultatele fiind lipsa de interes și îndeplinirea formală a obligațiilor. Pentru învățătorii, munca cu cartea pe care o duc în mod voluntar, constituie un sector apropiat de învățătorii lor permanente. Ei trebuie însă să simtă sprijinul și îndrumarea bibliotecilor regionale și raionale și chiar a celor sătești.

Creșterea numărului de cititori la sate nu este însă determinată numai de existența unor biblioteci bine înzestrate și a unor bibliotecari pricepuți. Elementul cel mai important în această direcție îl constituie activitatea desfășurată pentru recomandarea cărților care trebuie să aibă un conținut și o formă cât mai corespunzătoare. Sînt încă puține listele de recomandare întocmite pentru bibliotecile de la sate. Cartea de literatură, care în genere formează gustul pentru lectură, nu ocupă locul cuvenit; o mică atenție se acordă cărții scrise de clasicii noștri.

Munca bibliotecarilor de la sate nu este deloc ușoară, dar ea este plină de satisfacții, cînd pe zi ce trece rodul activității lor se oglindește în creșterea nivelului cultural al țăranilor muncitori.

Fără îndoială că pe acest tărîm s-au obținut în anii regimului democrat popular succese numeroase.

În perioada de iarnă însă avem datoria să ne sporim eforturile pentru a face ca prin bibliotecă cartea să pătrundă în căminele cele mai îndepărtate ale țării noastre și să devină un prieten apropiat și necesar al unor mase tot mai largi de oameni ai muncii de la sate.

Grija sfaturilor populare față de **BIBLIOTECI**

I. STANCOVEANU

Vicepreședinte al sfatului popular
regional Craiova

Comitetul executiv al sfatului popular regional din Craiova răspunde de munca bibliotecii regionale, 19 biblioteci raionale și 94 sătești, cu personal salariat.

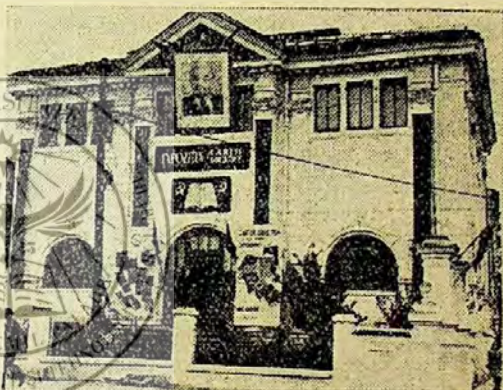
În marea lor majoritate, aceste biblioteci dispun de localuri corespunzătoare și un minimum de mobilier (2—3 rafturi și 2—3 mese, când e vorba de unitățile mai mici).

Pe lângă aceste unități cu personal salariat mai funcționează și 980 biblioteci cu cadre voluntare, care își desfășoară activitatea în cadrul căminelor culturale. Străduindu-se să asigure bibliotecilor condițiile materiale indispensabile unei bune activități, comitetul executiv al sfatului popular regional Craiova acordă o atenție deosebită și recrutării și calificării cadrelor.

Dacă în anii 1952—1956 au putut funcționa unele cadre fără o cultură generală corespunzătoare unui bibliotecar, după aplicarea Hotărârii 2399, componența cadrelor de bibliotecari din regiune a fost îmbunătățită radical, în sensul că marea lor majoritate sînt absolvenți de școală medie cu examenul de maturitate și numai cinci dintre vechii bibliotecari sînt în curs de a-și completa studiile. În vederea calificării profesionale a bibliotecarilor noi numiți, comitetul executiv a aprobat sumele necesare pentru organizarea, la reședința regiunii, a unui curs de 30 zile. La curs participă 25 bibliotecari sătești de la bibliotecile înființate în cursul acestui an, 10 bibliotecari noi

angajați în bibliotecile sătești și trei bibliotecari raionali.

Sfatul popular al regiunii a dat o deosebită atenție justei aprovizionări și profilării a fondului de cărți după specificul local. Sumele aprobate de comitetul executiv al sfatului în acest scop au fost

Biblioteca regională Craiova

centralizate pe plan regional și incluse în bugetul bibliotecii centrale regionale, căreia i-a revenit sarcina de a dirija aprovizionarea cu cărți a întregii rețele. În felul acesta bibliotecile au putut fi aprovizionate cu majoritatea titlurilor din producția editorială.

Datorită măsurilor luate și îndrumării permanente primită din partea organului regional de partid ca și din partea organelor de stat, nivelul activității în domeniul muncii cu cartea în regiunea noastră a crescut cu aproape de două ori față de anul 1955.

Grija pentru munca cu cartea s-a ogindit și în activitatea sfaturilor populare raionale și comunale. Ele s-au străduit să creeze cât mai bune condiții de muncă bibliotecilor, au analizat periodic activitatea acestora și au luptat pentru lichidarea lipsurilor în această muncă.

O asemenea activitate s-a remarcat la comitetele executive ale sfaturilor populare raionale: Calafat, Plenița, Baia de Aramă; la comitetele executive ale sfaturilor populare comunale: Stoenеști, Caraula, Găliciuca, Poiana Mare, Dăbuleni, Țințăreni, Tismana, Isbicieni etc. Toate acestea pot fi date de exemplu pentru grija deosebită acordată bibliotecilor. Să luăm, de pildă, comitetul executiv raional Calafat, care după ce a mutat biblioteca într-un local corespunzător a dotat-o și cu mobilier confecționat din fonduri locale. Ca exemplu bun poate fi citat și comitetul executiv al sfatului popular al comunei Stoenеști, care face analiza periodică a activității bibliotecii, ceea ce a contribuit la dezvoltarea ei continuă, iar bibliotecarul a putut să-și îmbunătățească mereu metodele de muncă.

La fel au procedat comitetele executive ale comunelor Caraula, Țințăreni, precum și cel al sfatului popular al raionului Plenița.

Dacă unele sfaturi populare au înțeles să creeze condiții materiale, să sprijine și să îndrumeze permanent munca cu cartea, avem și unele comitete executive raionale și comunale care au neglijat această problemă. Astfel, comitetul executiv al sfatului popular raional Tg. Jiu în loc să contribuie la crearea de condiții tot mai bune, potrivit sarcinilor crescînde ale bibliotecii, nu i-a pus la dispoziție un local în care să se poată duce în bune condițiuni munca în rîndurile cititorilor. Așa se explică de ce biblioteca din Tg. Jiu din frunțașă pe regiune a devenit printre cele cu activitate slabă.

Același lucru se poate spune și despre comitetele executive ale sfaturilor populare ale raioanelor Gilort, Amaradia Oltețu, ca și despre comitetele executive ale sfaturilor populare comunale Grojdibod, Piscul Vechi, Maglavit, Cilcești și Crainici.

Nepăsarea acestor comitete executive este cu atât mai condamnată, cu cât lipsurile care frînează activitatea bibliotecilor respective le-au fost semnalate încă în sesiunea III-a a sfatului popular regional, fără ca ele să fi luat vreo măsură pentru înlăturarea lor.

Pentru lichidarea lipsurilor și creșterea continuă a conținutului muncii cu cartea în întreaga regiune, comitetul executiv al sfatului popular regional și-a propus o serie de măsuri între care amintim:

— Asigurarea cu localuri a bibliotecilor raionale și satești care nu au încă sedii corespunzătoare.

— Alocarea sumelor pentru confecționarea mobilierului necesar și pentru stimularea bibliotecarilor voluntari, frunțași în munca cu cartea, care vor fi premiați din fondurile prevăzute în acest scop.

— Alocarea fondurilor necesare școlarizării, atât a bibliotecarilor cât și a directorilor de cămine culturale.

— Stimularea comitetelor executive care se vor evidenția în sprijinirea și îndrumarea desfășurării muncii cu cartea.

— Inițierea de întreceri între bibliotecile raionale, precum și între cele satești.

— Acordarea de drapele de întrecere bibliotecilor frunțașe pe regiune.

Prin aceste măsuri comitetul executiv al sfatului popular regional e convins că va reuși să traducă în viață sarcinile ce se pun sectorului cultural al muncii cu cartea prin documentele Congresului al II-lea.

BIBLIOTECAR NOU

in țară nouă

DEMOSTENE BOTEZ

Bibliotecarii au fost totdeauna niște oameni deosebiți. Pasiunea pentru cărți i-a izolat de oameni. Biblioteca reprezenta pentru ei o lume aparte, de sine stătătoare, în care autorii de toate neamurile ar fi trăit și ar fi vorbit laolaltă în graiul lor. Printre clasicii noștri demult, ca și printre contemporanii cei mai activi, bibliotecarii se strecurau pasivi, atenți, muți ca să nu le tulbure tăcerea cărților.

În asemenea ambianță, bibliotecarii au luat ei înșiși o înfățișare de savanți: și-au pus ochelari, și-au ridicat gulerul la palton, și-au neglijat ținuta, și au început să umble și ei ginditori și absenți. Dar aceste atitudini nu au rămas pur exterioare. Bibliotecarii au început să citească, și încă avid, și mai mulți dintre ei au devenit dolidora de carte, imitind pe plan spiritual, gestul lucrătorilor care, având mîncarea mereu la îndemînă, gustă de ici, gustă de colo, pînă ce se îngrașă.

Au fost mulți bibliotecari, ca și mulți librari erudiți, adevărate enciclopedii ambulante.

Asta i-a izolat și mai mult. Au trăit între literele tipărite, ca muzicanții în lumea notelor, ca matematicienii în lumea cifrelor și limbajul lor le-a fost de ajuns. Erau în genere oameni tăcuți și, uneori, pușin cam mizantropi. Viețuind în tovărășia permanentă a marilor scriitori ai diferitelor secole, nu-i mai interesa muritorul de rînd.

Dar tagma, destul de interesantă a acestei specii de bibliotecari era îndrăgostită aproape exclusiv de carte. O alinta, o răsfoia cu tandreță, o puneă cu atenție la locul ei, îi îndrepta filele îndoite cu dragoste. I se părea că o carte este o valoare în sine și o privea ca atare.

Amorul și atenția lui nu mergea mai departe la cititor. Ba, poate, dintr-un fel de gelozie ar fi fost tentat, dacă se poate, să închidă bine dulapurile bibliotecii, să le sigileze, ca nimeni să nu strice armonia tăcută a cărților. În templul cărții, adică în bibliotecă, era mereu tentat să oficieze singur, să se mărturisească singur prin lectura altora.

Scăpa vechiului bibliotecar tocmai rostul sublim al misiunii sale. El privea cu cinste slujba pe care-o făcea, dar o făcea numai cu gîndul la el. Nu putea fi un tip detestat, dar era unul fără mare orizont uman.

Bibliotecarul de azi e altul. Cartea e pentru el, nu un obiect sînt de închinăciune, ci un mijloc. Principalul e cititorul, nu cartea. Marea și minunata fecundare spirituală se împlinește numai prin lectura cărții de că-

tre mulțime. În asta se desăvârșește și rostul cărții și rostul bibliotecarului. Dragostea noului tip de bibliotecar, nu e cartea în sine, ci comunicarea ei cu cititorul. Această cununie spirituală este bucuria lui. Aici, în asta, în a da cartea în mâna unui nou cititor, în a o primi de la acel care i-a descifrat taina dintre scoarțe, își simte justificarea superioară a misiunii sale.

Pe deasupra secolelor sau a meridianului, el este intermediarul între autor și cititor. Mai ales, în zilele noastre, la noi bucuria acestui bibliotecar de tip nou, este mare și minunată. El are în față deseori, un cititor cuprins de dorința de a cunoaște cit mai mult, și de îndoielile și ezitățile alegerei. Care carte s-o ia ? Care-i va aduce o mai mare bogăție sufletească ?

Bibliotecarul e cel care-l scoate din incurcătură. El nu mai este un șoarece de bibliotecă, ci un adevărat îndrumător. Pentru asta, el trebuie să cunoască totul, suflul fiecărei cărți, dar nu pentru satisfacerea unei pasiuni proprii de singuratic, ci pentru a sfătui și îndrepta pe alții. Dintr-o pasiune personală, aplicația bibliotecarului a ajuns o misiune socială și culturală. El a devenit un fel de profesor cu știința și frumusețile altora. El nu-i un scriitor ca să-și ofere propriile lui opere, dar are atîția la îndemîna lui, în rașturi. Are pentru toți, după aptitudinile sufletești ale fiecăruia. Și le oferă. E un filantrop cu agerea imensă moștenită de omenire ca bun al tuturor. El împarte cititorilor marea comoară a spiritului uman.

Cu această nouă misiune și identitate, și aspectul și psihologia bibliotecarului de azi sînt altele.

Bibliotecarul de azi nu mai e un fel de om pasiv, pesimist, izolat, închis în sine ; nici un fel de ratat al vieții, refugiat în ficțiunile altora. El e un om activ, cu un rost cultural bine definit, un om energic, încrezător în viață, în oameni și în progres. E mai ales un umanist și un progresist. El crede în puterea cunoașterii și în valoarea ei socială și morală. Crede în cultură, ca într-un mare motor al omenirii în mersul ei înainte.

Azi bibliotecarul e un învățător, un profesor, un activist cultural. Meseria lui nu mai e statică. El nu muncește între rașturi. El umblă, activează, pune în mișcare cărțile. Le trimite în creerii munților la oierii din Poiana Sibiului plecați cu turmele pe golurile de munte cit ține vara ; le trimite în bălțile și pe canalele Deltei, sau la o batoză care bîzîie pe tarlăua unei colective.

Nu stă pe loc nici bibliotecarul, nici cartea. Ideile, frumosul, circulă, să fie la îndemîna fiecăruia, oricît de departe ar fi de sediul unei biblioteci. Cărțile nu mai au timp să prindă praf între scoarțe, nici bibliotecarii să li se roadă coatele la un birou.

E și asta unul din noile, din minunatele aspecte ale vieții noastre de azi. Și nu este cel mai puțin interesant. În felul acesta se călesc oamenii conștienți pentru care lumea, oricît de depărtată, nu rămîne o taină, ca șantoma unei superstiții.

Descoperirea tiparului și a cărții nu mai este numai un privilegiu al unora.

Cuvîntul e semănat peste toate întinderile, ca griul.

Și semănătorul e bibliotecarul.

PAGINI de ISTORIE și LITERATURĂ

I. — SECOLELE DE DEMULT

MIHAI GAFIȚA

Însemnări și documente vechi din istoria poporului nostru ne pomenesc despre legendara vitejie a locuitorilor de la poalele Carpaților, care s-au opus cu îndrăjire puterii vestitului rege persan Darius, apoi aceluși neîntrecut comandant de oști al timpurilor vechi, Alexandru Macedon, mai apoi urmașilor acestuia. Vechile mărturii spun despre regele dac Dromichete care, răzbuinând o înfringere mai veche, a încercuit și a înfrînt în două

rînduri armatele regilor din sud, experimentate în cuceriri și cotropiri.

Despre vremurile de mult apuse, documentele sînt puține, totuși din ele reiese vechea glorie a strămoșilor noștri de demult, care au dus necurmăte lupte pentru a-și păstra libertatea și ființa neamului lor. Este o epocă, despre care cu dreptate spune Mihail Eminescu, atunci cînd zugrăvește întilnirea dintre voevodul muntean Mircea cel Bătrîn și sultanul turc Baiazid:

... După vremuri, mulți veniră, începînd cu acel oaspe,
Ce din vechi se pomeneste, cu Darius al lui Istașpe;
Mulți durară, după vremuri, peste Dunăre vreun pod,
De-au trecut cu spaima lumii și mulțimea de norod
Impărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă,
Au venit și-n țara noastră de-au cerut pămînt și apă.
Și nu voi ca să mă laud, nici că voi să te-nspămînt,
Cum veniră, se făcură toți o apă și un pămînt.

(„Scrisoarea III-a“)

Statul dac, puternic pe vremea lui Dromichete și strîns unit, este lovit mereu din multe părți și țaria lui se clatină și adesea scade, în următoarele trei-patru secole. Regi viteji ca Burebista și apoi Decebal reinvie vitejia și gloria de altădată, dar în fața marșului pe care-l desfășurau către răsărit armatele imperiului roman, dacii sînt nevoiți să se plece. Primul secol al erei noastre sfîrșește cu întinderea stăpînirii romane la Nordul Dunării, în țara din jurul Carpaților.

Istoria ne-a păstrat despre acest secol și începutul celui care i-a urmat, ceva mai multe documente. Știm despre un avînt pe care l-a luat viața în noua Dacie, colonizată de romani și întărită cu oști, totdeauna pe picior de război, ca s-o poată apăra împotriva popoarelor migratoare din Asia, care se și arătau la hotarele răsăritene ale

țării. Știm despre lupte grele pe care le-au purtat localnicii, despre nenumăratele jertfe pe care le-au dat, despre curajul cu care au stat de strajă. Întocmai cum spune îndrăznețul Decebal, în poezia lui Coșbuc, în momentele cînd cînd romanii dezlănțuie atacul:

Din zei de-am fi coborîtori,
C-o moarte tot sîntem datori
Tot una e dac-ai murit
Flăcâu, ori moș ingîrbovit;
Dar nu-i tot una leu să mori
Ori cîine-nlănțuit!

(„Decebal către popor“)

Strămoșii noștri au lăsat moștenire poporului nou zămislit la nordul Dunării, dincoace și dincolo de Carpați, această tradiție înaltă: lupta pentru libertate, pentru apărarea pămîntului țării, pînă la cea din urmă suflare.

Începînd cu acest număr, revista noastră a luat inițiativa de a publica un ciclu de articole pe tema: Să ne cunoaștem patria. Prima parte a ciclului tratează despre istoria țării noastre după care vor urma și alte materiale privind geografia țării noastre, bogățiile, frumusețile patriei.

Ciclu de articole pe tema: Să ne cunoaștem patria, va putea fi folosit de bibliotecari pentru organizarea unor cercuri literare pe această temă, pentru organizarea manifestărilor de masă, sau pentru îndrumarea individuală a lecturii cititorilor.

Istoria noastră este, de aci înainte, un lung șir de lupte pentru constituirea unui stat unitar, puternic, capabil să se opună cotropitorilor de toate felurile, care vreme de lungi secole au rîvnit la plaiurile noastre, la avuțiile noastre.

Migrațiunile popoarelor care s-au perindat pe aici s-au întins pe un mileniu și aproape jumătate. Cu unele din aceste popoare s-au înfiripat și apoi s-au dezvoltat legături de prietenie, izvorite din conviețuirea mai îndelungată, din obiceiuri și îndeletniciri care s-au potrivit cu ale localnicilor. Așa s-a întîmplat cu slavii, mai târziu cu bulgarii; în legătură cu aceste popoare s-au ivit și au crescut multe din comorile culturii noastre, s-a încheat limba noastră.

Dar au fost alte migrațiuni de mai lungă sau mai scurtă durată, ca ale goților, hunilor, avarilor, tătarilor și turcilor care au venit ca niște vijelii, prăpădind totul în calea lor, ținînd oamenii de pe aceste locuri într-o stare de izolare și înapoiere față de țările din jur, și în special ale apusului, care în vremea aceea aveau prilejul să se bucure de binefacerile progresului și ale culturii. În epoca în care în Italia, înfloreau opere uriașe ca aceea a lui Dante sau Leonardo da Vinci, cînd își creau nemuritoarele lor pinze și statui Rafael sau Michel Angelo, atunci în țările noastre abea dacă pomenea istoria despre primii voievozi, iar primul document scris în limba rominească avea să fie abea din 1521. Geminți luminate vor fi fost pe atunci, necunoscute nouă celor de azi, abea dacă putem să întrezărim pentru că ni s-a păstrat atît de puțin din rodul înțelepciunii lor! Ani grei, secole îndelungi de suferință, din care basmele ne-au transmis, în veșmintul aurit al închipuirilor, întîmplări cumplite, pe care le străbat feți frumoși și cosînzene, care ajung să dobîndească gloria izbînzilor.

Întregul prim mileniu al erei noastre, și mult din începutul celui de-al doilea, a fost o necurmată strădanie de a uni așezările răzlețe, de a le feri din calea migratorilor.

De-a lungul secolelor, aceste strădanii au dat roade — dar numai după lungi și grele încercări. Așa au apărut pe scena istoriei și au intrat apoi în amintire și în legendă, voievozi ca Gelu și Glad și Menumorut în Ardeal, Litovoi, voevodul muntean care cade pe cîmpul de luptă, încercînd să dobîndească independența țării; Basarab-voievod care izbutește să cîștige neatîrnarea Munteniei; Bogdan

care izbutește același lucru în Moldova. Dintr-un lung și greu trecut, din care ni s-au păstrat atît de puține mărturii despre faptele petrecute în țările noastre, poporul român ieșea la lumină în pragul secolului al XIV-lea, capabil să înfrîngă armatele ca aceea a regilor unguri Carol Robert, la 1330, sau Ludovic, între 1359 și 1364. Aceste victorii, care au constituit momentele istorice ale întemeierii celor două țări rominești, dovedesc că și mai înainte au existat în jurul Carpaților așezări organizate puternic, o viață intensă, care, în condiții prielnice, s-au impus în fața stăpînitorilor și au dobîndit prin luptă dreptatea și libertatea. Din secolele anterioare întemeierii nu avem mărturii scrise decît cu totul rare și puțin lămuritoare. Dar, pe deasupra pergamentelor, cel mai puternic document despre continuitatea noastră, despre tradiția de luptă și despre forța de rezistență a poporului, îl constituie însuși faptul că, la puțină vreme după dobîndirea independenței, statele rominești jucau un rol de seamă în această parte a Europei, se afirmau ca factori politici esențiali, aveau o viață socială vie, puteau ridica armate care să țină piept celor mai vestite oști ale timpului, cum avea să se întîmple în timpul domniilor lui Vlaicu-Vodă (1364-1375), Mircea cel Bătrîn (1386-1418), Alexandru cel Bun (1400-1432), Vlad Tepeș (1456-1462) sau Ștefan cel Mare (1457-1504).

Departate deci de a putea fi vorba despre o scădere a poporului român, în secolele de la Traian și Decebal, pînă la întemeierea principatelor, ne aflăm în fața neputinței istoriei de a furniza documente. Realitatea arată că, în epoca din care se păstrează documente, țările noastre ajunseseră la un nivel înalt de dezvoltare, că în ce privește cultura și progresul ele se străduiau să cîștige timpul pierdut din cauza migrațiunilor popoarelor ale mileniului scurs, și că numai o nenorocire, abătută asupra lor, a întîrziat iarăși drumul lor. Această nenorocire a fost puterea turcească, în plină creștere și expansiune, chiar în momentul cînd statele rominești centralizate se constituiseră.

Odată cu secolul al XIV-lea, cînd sint pe deplin întemeiate state rominești unitare, cu putere centralizată, capabile să apere ființa lor națională și politică, se ivește și cea mai mare primejdie pentru dezvoltarea lor.

Întreaga istorie, de aci înainte pînă la sfîrșitul secolului al XIX-lea, a țărilor rominești, în special a Munteniei și Moldovei, se va axa pe lupta pentru a-

părarea independenței față de turci, pentru însușirea unei culturi împotriva obscurantismului militarist otoman, pentru prietenie cu rușii, cu polonii, cu popoarele apusene, împotriva izolaționismului la care imperialismul feudal turc obliga țările pe care le cotropise. În Muntenia — Mircea cel Bătrîn, Vlad Țepeș, Radu de la Afumaș, Mihai Viteazul, Constantin Brîncoveanu — în Moldova Ștefan cel Mare, Petru Rareș, Ion Vodă cel Cumplit, Dimitrie Cantemir; — în Transilvania Ioan Corvin de Huniade, sînt numai cîteva din marile figuri de conducători ai poporului și comandanți de oști, care s-au opus invaziei turcești, au cîștigat victorii nepieritoare și au îndepărtat cu un timp robia turcească. Dar în fața presiunii tot mai violente a turcilor, prin trădări interne și neînțelegere din partea puterilor apusene, care nu numai că n-au sprijinit lupta pentru independență dusă de poporul român, dar au ajutat în chip direct pe turci, țările romine cad tot mai mult sub dominația turcească. Ce a însemnat dominația turcească va reieși mai bine, dacă ne gîndim că, în secolul XVI și XVII, cînd imperiul otoman crotropea țările rominești pînă la subjugarea lor definitivă, cultura rominească ajunsese să dea mari figuri de învățați ca mitropoliții Varlaam, Simion Ștefan, Dosoftei și Anghel Ivireanul, istorici ca Miron Costin, Nicolae Costin, Constantin Cnatacuzino Stolnicul, povestitori ca Ion Neculce și Nicolae Milescu, filozofi și cercetători ca acel savant cu faimă europeană, care a fost Dimitrie Cantemir.

O activitate înfrigurată în diferite domenii ale culturii, stăpînea mințile luminate ale secolelor în care țările romine s-au putut bucura de independență și cînd înflorea lupta pentru libertatea națională. Tiparul căpătase în țările romine o dezvoltare pe care n-o cunoștea în multe din țările Europei. Voievozi destoinici aduceau artiști vestiți ca să clădească monumente de artă, din care numeroase ni s-au păstrat și vorbesc despre geniul poporului nostru în secolele trecute. În arhitectura și frescele bisericilor, în icoanele cîte ni s-au păstrat, supraviețuind jafurilor și incendiilor deslănțuite de turci și de slujitorii lor, în cronicile și predoslovii, în odore lucrate cu migală, cunoaștem ceva din activitatea culturală care începea să se dezvolte, despre creatorii care se iveau din rîndurile poporului.

Dominația turcească a întîrziat acest proces, menținînd țările romine într-o mare înapoiere față de stadiul de cul-

tură și civilizație la care ajunsese Europa, în acea epocă.

Tocmai în lumina acestei situații, reiese cu și mai multă claritate semnificația luptei dusă de voievozii noștri, care au urmărit să oprească cu totul brațul turc înarmat cu iatagan, de deasupra țărilor romine. Succesele lor temporare au lăsat una dintre cele mai glorioase tradiții, care a rodit în poezia populară, în basme și în toată literatura cultă, de la crearea literaturii romine moderne și pînă azi.

Vremea de grea cumpănă pentru Muntenia anilor 1370 amenințată la sud de invazia turcă, iar la nord de infiltrarea în forme mai subtile a grofilor unguri, care se slujeau de propaganda catolicismului, este evocată în piesa lui Al. Davilla *Vlăicu Vodă*.

Despre Mircea cel Bătrîn și Vlad Țepeș, marele nostru Eminescu ne vorbește în *Scrisoarea III-a* ca despre paznici neînduplecați ai dreptății și libertății poporului.

O întreagă literatură i-a fost consacrată lui Ștefan cel Mare, una din figurile cele mai luminoase ale trecutului de luptă pentru libertatea națională. De la folclor pînă la tinerii poeți ai zilelor noastre, Ștefan cel Mare a fost și este cîntat, de-a lungul secolelor. Cronicarul Grigore Ureche ne-a lăsat despre marele voievod un portret de o rară frumusețe; Neculce îl evocă în povestiri și legende culese din gura poporului; Vasile Alecsandri i-a consacrat poeme între care *Dumbrava Rosie*; Costache Negruzzi și D. Bolintineanu i-au închinat balade; Eminescu l-a evocat de asemenea în mai multe poezii ale sale; Delavrancea a scris admirabila sa piesă *Apus de Soare*, numindu-l pe Ștefan „Soarele Moldovei”; Mihail Sadoveanu a scris o amplă povestire despre viața voievodului și un roman al celei mai glorioase victorii ale sale împotriva turcilor: *Frații Ideri*. Și, fără îndoială, această înșiruire s-ar putea lungi mult.

Pe Vodă Rareș l-a evocat Delavrancea în piesa *Lucafașarul*. Domnia scurtă dar glorioasă a lui Ion Vodă cel Cumplit a fost povestită de B. P. Hașdeu, zugrăvită de Mihail Sorbul în piesa *Letopiseși*, apoi recent de Laurențiu Fulga într-o piesă cu titlul: *Ion Vodă cel Cumplit*, epoca de după moartea voievodului, ucis mișelește de turci, epocă în care lupta sa trece în legendă, este minunat povestită de Mihail Sadoveanu în *Nicoară Potcoavă*, episod dramatic al sbuciumatei noastre stări.

Domnia lui Mihai Viteazul a fost privită de N. Bălcescu drept cea mai semnificativă epocă din istoria noastră; minunatul conducător al revoluției de la 1848 i-a închinat o carte întreagă, iar Bolintineanu i-a consacrat balade; Coșbuc a scris frumosul poem *Pașa Hassan* iar de curând, un scriitor tânăr, Radu Theodoru a scris despre anii domniei lui Mihai Viteazul un amănunțit și documentat roman *Brazdă și Paloș*.

Brincoveanu este eroul unei admirabile balade populare; poporul nostru a creat numeroase poeme, închinată unor luptători legendari pentru libertate, împotriva turcilor, tătarilor, împotriva tuturor năvălitorilor care au amenințat țările noastre. Dan căpitanul, Gruia lui Novac și mulți alții, preluați și de literatura cultă, au fost, de-a lungul anilor grei de aspirare, simboluri ale luptei pentru libertate. Ei au întreținut în popor flacăra vechiului eroism străbun.

Astfel, că, atunci când după o epocă de glorie, țările române cad sub dominația turcească, ele intră într-o robie tristă și

apăsătoare, cu durerea libertății pierdute dar și cu îndârjirea și nădejdea neînfrântă a cuceririi neatârării.

Epoca pe care o încheie figurile strălucite ale lui Brincoveanu (1688-1714) și D. Cantemir (1710-1711) la tronul Munteniei și Moldovei, este epoca încheierii și întăririi statelor românești centralizate, a luptei pentru păstrarea independenței, pentru apărarea ființei naționale a poporului, pentru limba și cultura națională. Toate acestea alcătuiesc o tradiție puternică, pe care dominația turcească o vor stinjeni și înfriza să se manifeste din plin, să ducă la trepte ridicate creațiile geniului popular românesc, să se afirme în cadrul culturii europene și mondiale, dar nu o vor putea înfringe niciodată.

Poporul nostru a păstrat o putere și o speranță care au izbucnit cu tărie în secolul al XIX-lea, în mișcări largi, cuprinzând masele, în vederea unui avânt care avea să-și câștige toată amploarea în anii noștri.

BIBLIOGRAFIE

Lucrări literare care oglindesc diferite momente din istoria noastră

DESPRE EPOCA DACILOR ȘI ROMANILOR

- ALECSANDRI, V.: Ovidiu. In vol.: Teatru. Vol. II. București, ESPLA, 1952, p. 295—405. (Clasicii români).
 COȘBUC, G.: Decbal către popor. In vol.: Poezii alese. Vol. I. București, ESPLA, 1953, p. 256—258. (Clasicii români).
 PETRESCU, CEZAR: Aurul negru. (Capitolul I.) București, ESPLA, 1956, p. 27—35.

DIN EPOCA MIGRAȚIUNILOR

- ALECSANDRI, V.: Dan Căpitan de plai. In vol.: Poezii alese. Vol. II. București, ESPLA, 1952, p. 73—86. (Clasicii români).
 EMINESCU, M.: Strigoii. In vol.: Poezii. București, ESPLA, 1953, p. 76—88.
 SADOVEANU, M.: Vremuri de bejenie. In vol.: Opere. Vol. III. București, ESPLA, 1955, p. 151—234.

DIN EPOCA PRIMILOR VOIEVOZI

- ALEXANDRESCU, GR.: Umbra lui Mircea la Cozia. In vol.: Poezii. București, ESPLA, 1953, p. 39—42. (Biblioteca pentru toți).
 BOLINTINEANU, D.: Mircea cel Mare și solii. In vol.: Opere. București, ESPLA, 1951, p. 36—38. (Clasicii români).
 Tepeș și solii. In vol.: Opere. București, ESPLA, 1951, p. 46—47. (Clasicii români).
 Fata de la Cozia. In vol.: Opere. București, ESPLA, 1951, p. 45. (Clasicii români).
 Poarta furtunilor. (Capitolul I.) București, Editura M.F.A., 1955, p. 11—40.
 Vlaicu Vodă. București, ESPLA, 1956, 260 p. (Biblioteca pentru toți).
 Scrisoarea a III-a. In vol.: Poezii. București, ESPLA, 1953, p. 135—144.

DESPRE EPOCA LUI ȘTEFAN CEL MARE

- ALECSANDRI, V.: Dumbrața Roșie. In vol.: Poezii. Vol. II. București, ESPLA, 1952, p. 7—38. (Clasicii români).
 Ștefan Vodă și codrul. In vol.: Poezii. Vol. II. București, ESPLA, 1952, p. 436—437. (Clasicii români).
 BOLINTINEANU, D.: Muma lui Ștefan cel Mare. In vol.: Opere. București, ESPLA, p. 35—39. (Clasicii români).
 Visul lui Ștefan cel Mare. In vol.: Opere. București, ESPLA, p. 41—43. (Clasicii români).
 Cupa lui Ștefan. In vol.: Opere. București, ESPLA, 1951, p. 54—55. (Clasicii români).
 Daniil Sihastru. In vol.: Opere. București, ESPLA, 1951, p. 58. (Clasicii români).
 Poarta furtunilor. (Cap. III.) București, Editura M.F.A., p. 41—84.
 Apus de soare. In vol.: Opere. Vol. II. București, ESPLA, 1954, p. 7—74. (Clasicii români).
 O samă de cuvinte. (notele I—IX). In vol.: Lefpisețul Țării Moldovei. București, ESPLA, 1955, p. 105—109. (Clasicii români).

- NEGRUZZI, C. : Aprodul purice. In vol. : Opere. Vol. II. București, ESPLA, 1955, p. 40—59. (Biblioteca pentru toți).
- SADOVEANU, M. : Viața lui Ștefan cel Mare, București, ESPLA, 1955, 228 p.
- ALECSANDRI, V. : DESPRE EPOCA DE DUPĂ ȘTEFAN CEL MARE
- BOLINTINEANU, D. : Despot Vodă. In vol. : Teatru. Vol. II. București, ESPLA, 1952, p. 59—194. (Clasicii români).
- COȘBUC, G. : Mihnea și baba. In vol. : Opere. București, ESPLA, 1951, p. 70—75. (Clasicii români).
- DELAVRANCEA, B. : Cetatea Neamțului. In vol. : Poezii. Vol. I. București, ESPLA, 1953, p. 325—332. (Clasicii români).
- NEGRUZZI, C. : Ștefăniță Vodă. In vol. : Poezii. Vol. I. București, ESPLA, 1953, p. 195—197. (Clasicii români).
- ODOBESCU, AL. : Viforul. In vol. : Opere. Vol. II. București, ESPLA, 1954, p. 77—166. (Clasicii români).
- SADOVEANU, M. : Luceafărul. In vol. : Opere. Vol. II. București, ESPLA, 1954, p. 167—266. (Clasicii români).
- CAMILAR, E. : Alexandru Lăpușeanu. In vol. : Opere alese. Vol. I. București, ESPLA, 1955, p. 111—136. (Biblioteca pentru toți).
- IGNATESCU, C. : Sobleski și romînii. In vol. : Opere alese. Vol. I. București, ESPLA, 1955, p. 137—145. (Biblioteca pentru toți).
- SADOVEANU, M. : Mihnea-Vodă cel rău. In vol. : Opere. Vol. I. București, ESPLA, 1955, p. 99—120 (Clasicii români).
- BALCESCU, N. : Doamna Chiajna. In vol. : Opere. Vol. I. București, ESPLA, 1955, p. 121—159. (Clasicii români).
- BOLINTINEANU, D. : Neamul Solimăreștilor. In vol. : Opere. Vol. I. București, ESPLA, 1956, p. 487—713.
- CAMILAR, E. : Zodia Cancerului. București, Editura tineretului, 1955, 321 p.
- IGNATESCU, C. : DESPRE EPOCA LUI ION VODĂ CEL CUMPLIT
- SADOVEANU, M. : Poarta furtunilor. (Cap. V.) București, Editura M.F.A., 1955, p. 101—124.
- BALCESCU, N. : Mitruș al Joldii. Vol. 1—2. București, Editura tineretului, 1953.
- BOLINTINEANU, D. : Nicoraș Potcoavă. București, Editura tineretului, 1955, 434 p.
- COȘBUC, G. : DESPRE EPOCA LUI MIHAI VITEAZUL
- THEODORU, RADU : Istoria rominilor sub Mihai Vodă Viteazul. In vol. : Opere. Vol. II. București, Editura Academiei R.P.R., 1953.
- COȘBUC, G. : Cea de pe urmă noaptea a lui Mihai cel Mare. In vol. : Opere. București, ESPLA, 1951, p. 31—32. (Clasicii români).
- THEODORU, RADU : Mihai scapînd stîndardul. In vol. : Opere. București, ESPLA, 1951, p. 35 (Clasicii români).
- COȘBUC, G. : Mihai și călăul. In vol. : Opere. București, ESPLA, 1951, p. 39—40. (Clasicii români).
- THEODORU, RADU : Mihai în pădurar. In vol. : Opere. București, ESPLA, 1951, p. 62—63. (Clasicii români).
- COȘBUC, G. : Muma lui Mihai. In vol. : Opere. București, ESPLA, 1951, p. 65—66. (Clasicii români).
- THEODORU, RADU : Pașa Hassan. In vol. : Poezii. Vol. I. București, ESPLA, 1953, p. 205—207. (Clasicii români).
- COȘBUC, G. : Brazilda și Palos. Vol. 1—2. București, Editura tineretului, 1953.
- THEODORU, RADU : BALADE DESPRE EROI POPULARI
- COȘBUC, G. : Cîntecul Banului. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 525—533.
- THEODORU, RADU : Codrul și robii. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 505—508.
- COȘBUC, G. : Constantin Brâncoveanu. In vol. : Balade populare. București, ESPLA, 1954, p. 240—244. (Biblioteca pentru toți).
- THEODORU, RADU : Dobrișan. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 517—525.
- COȘBUC, G. : Golea. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 481—488.
- THEODORU, RADU : Gruia în Tarigrad. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 320—331.
- COȘBUC, G. : Gruia și vulturul. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 331—337.
- THEODORU, RADU : Gruia și fata năzdrăvană. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 337—342.
- COȘBUC, G. : Iancul Mare. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 353—357.
- THEODORU, RADU : La fîntîna gerului. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 544—548.
- COȘBUC, G. : Mesterul Manole. In vol. : Balade populare. București, ESPLA, 1954, p. 46—71. (Biblioteca pentru toți).
- THEODORU, RADU : Mînăstirea Argeșului. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 496—505.
- COȘBUC, G. : Mînuilă și Mustafa. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 542—544.
- THEODORU, RADU : Mircea Clobănașul. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 489—496.
- COȘBUC, G. : Movila lui Burcel. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 508—511.
- THEODORU, RADU : Novac și corbul. In vol. : Balade populare, București, ESPLA, 1954, p. 129—133. (Biblioteca pentru toți).
- COȘBUC, G. : Opișan. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 511—517.
- THEODORU, RADU : Radu Calomfirescu. In vol. : Antologia de literatură populară. Vol. I. București, Editura Academiei R.P.R., 1953, p. 537—542.

Biblioteca regională din Galați și munca de îndrumare a bibliotecilor din regiune

Biblioteca regională din Galați este în al 6-lea an de existență. An de an această bibliotecă a avut posibilitatea să-și dezvolte activitatea și să acumuleze o experiență bogată în munca cu cartea, datorită condițiilor ce i-au fost create — fond mare de cărți, colectiv de muncă largit, local corespunzător.

Și anul acesta biblioteca a obținut importante realizări în ceea ce privește mărirea numărului de cititori și organizarea diferitelor manifestări de masă pentru popularizarea celor mai bune cărți, legate de anumite aniversări și comemorări. Pentru a ilustra aceste realizări vom da câteva date. Astfel, până la 26 octombrie a.c. biblioteca a înregistrat un număr de 10.405 cititori (maturi, tineret și copii) și au fost citite 86.654 cărți. Recenziile, consfăturile cu cititorii, seriile literare ghicitoare, seriile de basme, povestirile, vitrinele și expozițiile de cărți pe diferite teme, s-au bucurat de un frumos succes în rândurile cititorilor bibliotecii.

O grijă deosebită a acordat colectivul bibliotecii regionale din Galați organizării muncii de difuzare și popularizare a cărților tehnice și de producție, legate de specificul industrial și economic al orașului. Acțiuni reușite, ca de pildă, expoziția inovatorilor în industrie, schimburi de experiență între cabinetele tehnice din oraș, în cadrul cărora specialiștii au prezentat referate pe diferite teme tehnice, organizate în colaborare cu A.S.I.T., au dus la o mai largă circulație a cărților tehnice.

În curînd va fi pusă în funcție caravana bibliotecilor mobile, menită să asigure răspîndirea cărților în întreaga regiune.

Cu toate aceste realizări, nu se poate spune că biblioteca regională din Galați se achită cu succes de toate sarcinile ce-i revin.

Concentrîndu-și activitatea mai mult spre deservirea cu cărți a populației din oraș, biblioteca a neglijat aproape complet latura cea mai importantă din activitatea sa și anume, îndrumarea și sprijinirea bibliotecilor din cuprinsul regiunii, limitîndu-și ajutorul la deplasări sporadice pe teren și la întocmirea unui număr prea redus de materiale bibliografice și metodice. Este bine știut că îmbunătățirea conținutului activității bibliotecilor raionale și sătești, ridicarea nivelului activității lor, depinde într-o mare măsură de ajutorul pe care acestea îl primesc de la biblioteca regională, prin secția metodică și bibliografică. Ea trebuie să întocmească materiale metodice și bibliografice pe diferite teme, să organizeze în mod sistematic consfătuiri cu bibliotecarii și seminarii, să studieze și să generalizeze experiența fruntașă în munca cu cartea.

În lumina acestor sarcini, analizînd activitatea desfășurată de biblioteca regională din Galați, potrivit planului anual de muncă, se constată că obiectivele propuse au rămas în majoritatea lor pe hîrtie.

Materialele bibliografice întocmite, prezintă de cele mai multe ori titluri de cărți, care nu au nici o legătură cu tema propusă, sau recomandă cititorilor prea multe cărți grele.

De aceeași superficialitate a dat dovadă biblioteca și față de activitatea metodică.

Dacă în prezent se manifestă o serie de deficiențe în activitatea celor mai multe biblioteci raionale și sătești, acestea se datoresc și faptului că biblioteca regională nu a căutat să facă o muncă temeinică de îndrumare, fie prin materialele scrise, fie prin ajutor practic la locul de muncă al bibliotecilor.

Acțiunile ce și-a propus biblioteca regională în ceea ce privește îndrumarea și controlul bibliotecilor din regiune ca: vizitarea celor 9 biblioteci raionale odată pe trimestru și a celor 44 biblioteci sătești odată pe semestru, pregătirea pro-

fesională a cadrelor din unitățile dependente, organizarea de manifestări de masă model la sate, instructaje cu bibliotecarii raionali și sătești, organizarea de schimburi de experiență în vederea generalizării celor mai bune metode folosite de bibliotecarii din regiune, au fost cu totul neglijate.

Așa după cum am arătat la începutul acestui articol, biblioteca regională din Galați are în prezent condițiile necesare pentru a putea face față tuturor acestor sarcini.

În deplasările efectuate în acest an pe teren, care au avut de cele mai multe ori un caracter de campanie, lucrătorii bibliotecii trimiși în această muncă s-au ocupat mai mult de probleme administrative, pierzând din vedere esențialul muncii și anume ajutorul efectiv, practic al bibliotecilor vizitate.

Dacă analizăm de pildă activitatea bibliotecii raionale din Liești, care a fost cel mai des vizitată de lucrătorii bibliotecii regionale, vedem că fondul de cărți al acestei bibliotecii este și acum organizat pe 4 grupe: politică; literatură; știință, tehnică și agrotehnică; tineret și copii, iar în cadrul acestor grupe cărțile sînt așezate pe măriri. Numărul cititorilor din rîndul țărănilor muncitori este foarte scăzut (Liești este reședință de raion rural), iar cartea agrotehnică are o circulație mică. Din lipsa unui local corespunzător, biblioteca nu poate organiza manifestări de masă. Din luna iunie cele 3 biblioteci sătești din raion nu au mai fost de loc îndrumate și controlate. Situația existentă la biblioteca raională din Liești se datorește fără îndoială și cadrelor care o conduc și care nu au pregătirea și calificarea necesară.

Situația nu este cu mult mai bună nici la biblioteca raională din Brăila, care este la fel de des vizitată de colectivul bibliotecii regionale. Ea are un fond de 33.784 volume, printre care numeroase cărți literare și științifice de valoare. Pînă în prezent biblioteca nu are nici un fel de catalog. Bibliotecarul șef, absolvent al cursului de 3 luni, în loc să fie sprijinit în munca sa, de Sfatul popular raional, este folosit în diferite alte munci, din care cauză lipsește mult de la bibliotecă; în acest timp munca cu cartea se rezumă doar la deservirea cititorilor. Activitatea bibliografică și metodică a acestei biblioteci este aproape inexistentă.

Alte biblioteci raionale, ca de exemplu cele din Insurăței, Bujoru și Măcin, au fost cu totul lipsite de îndrumarea și sprijinul bibliotecii regionale.

Ținînd seama că în acest an nici seminariile regionale nu s-au ținut cu regularitate, că nu s-au organizat consfătuiri cu bibliotecarii raionali și sătești, biblioteca regională s-a rupt complet de muncă și viața multor biblioteci din regiune.

Sezisările, propunerile sau inițiativele unor biblioteci din regiune au rămas de cele mai multe ori nesoluționate, neîncurajate.

Încă din luna iunie a.c. biblioteca raională Filimon Sirbu, răspunzînd chemării bibliotecii raionale din Moinești, regiunea Bacău, pentru organizarea unui concurs cu mici povestitori de basme, a cerut sprijinul și îndrumarea bibliotecii regionale în vederea unei cit mai bune organizări a acestui concurs. Nu numai că biblioteca regională nu a răspuns acestei cereri, dar nici nu s-a preocupat măcar să urmărească rezultatele acestei acțiuni, deși era vorba de o întrecere cu o bibliotecă din altă regiune.

De cele mai multe ori, în rapoartele de activitate lunare și trimestriale ale bibliotecilor din regiune, acestea menționează unele greutăți pe care le au în muncă, din cauza lipsei de înțelegere și de sprijin a organelor dependente. Față de aceste sezisări, biblioteca regională nu ia nici o măsură, ceea ce duce la demobilizarea bibliotecarilor și la deplasări în muncă.

Lipsite de o îndrumare metodică sistematică, lipsite de grija și sprijinul efectiv din partea bibliotecii regionale, nu este de mirare că activitatea celor mai multe biblioteci raionale și sătești din regiunea Galați este nesatisfăcătoare.

Această situație nu poate și nu trebuie să mai dăinuie. În curînd începe un nou an de activitate. Biblioteca regională trebuie să păsească cu hotărîre la lichidarea în primul rînd a lipsurilor existente în activitatea sa și odată cu aceasta și a lipsurilor ce frînează activitatea bibliotecilor din cuprinsul regiunii.

Îndreptîndu-și atenția spre întărirea activității bibliotecilor raionale, ea va trebui să ajute bibliotecilor de la sate să devină centre puternice de mobilizare a țărănimii muncitoare la îndeplinirea politicii partidului și guvernului nostru.

Pentru îndrumarea eficace a bibliotecilor raionale și sătești, biblioteca regională trebuie să studieze sistematic necesitățile și specificul acestora, să cunoască cu exactitate unitățile care trebuie ajutate mai mult și ce măsuri sînt necesare pentru a asigura pătrunderea cărții în cele mai îndepărtate sate din regiune.

În regiunea Galați, urmează să ia

ființă o bibliotecă raională la Berești și încă 20 biblioteci sătești. În legătură cu aceasta, biblioteca regională trebuie să ajute secțiunea culturală regională la alegerea comunelor unde vor lua ființă noile biblioteci sătești, orientându-se cit mai just după necesitățile și posibilitățile fiecărui raion.

În comunele unde bibliotecile existente nu pot face față cerințelor de cărți ale țărănimii muncitoare, biblioteca regională să îndrumeze bibliotecile raionale de a organiza și trimite biblioteci mobile, care să cuprindă pe lângă cărți agrotehnice și cărți de literatură care vorbesc despre viața și transformările petrecute în satele patriei noastre.

Îmbunătățirea conținutului muncii cu cartea la sate depinde de metodele folosite de bibliotecari pentru atragerea cititorilor și dezvoltarea gustului lor pentru citit. În regiunea Galați sînt biblioteci sătești și ale căminelor culturale, ca de pildă, cele din comunele Movila Miresei, Rîmnicelul, Gropeni, raionul Brăila, Pechea și Independența, raionul Galați, Matca și Buciumeni, raionul Tecuci, Herăstrău, raionul Vrancea etc., care folosesc metodele cele mai variate pentru difuzarea și popularizarea cărților. Secțiunea metodică a bibliotecii regionale trebuie să studieze, să descrie și să generalizeze aceste metode, pentru a face din ele un bun al tuturor bibliotecilor din regiune.

Materialele metodice și bibliografice ca: planuri de lecturi, scrisori metodice, liste de recomandare, etc., pe care le va întocmi biblioteca regională, pot să contribuie din plin la îmbunătățirea activității bibliotecilor raionale și sătești, cu condiția ca ele să fie legate de specificul raioanelor și satelor unde sînt trimise și ținîndu-se seama de posibilitățile pe care le au acestea de a le pune în practică. Îndrumările șablon, rupte de viață și de practică, vor avea aceleași rezultate ca și pînă acum.

Principala formă de îndrumare și sprijinire a bibliotecilor din regiune care

trebuie s-o folosească mai larg biblioteca regională, este ajutorul practic dat bibliotecarilor la locul lor de muncă. Rezultatele acestei munci nu sînt însă în funcție de numărul bibliotecilor vizitate și nici de goana pentru îndeplinirea cifrelor de plan, ci de calitatea muncii efectuate. Îndrumarea trebuie să înceapă mai întîi la bibliotecile raionale, pentru ca acestea la rîndul lor să fie mai bine pregătite de a duce munca mai departe, la bibliotecile sătești. Lucrătorii bibliotecii regionale, care urmează să se deplaseze pe teren, să fie instruiți în problemele care le vor urmări pe teren. La întoarcerea de pe teren este necesar să se discute diferitele aspecte din activitatea bibliotecilor vizitate și îndrumate, pentru ca întreg colectivul bibliotecii regionale să cunoască situația de pe teren. Cu ocazia deplasărilor se pot organiza și acțiuni model ca: informarea politică, lecturi în colectiv, consfătuiri cu cititorii, expoziții de cărți și totodată bibliotecarii să fie ajutați în mod practic la organizarea fondului de cărți și ținerea evidenței activității lor zilnice. Nu trebuie neglijate nici problemele administrative, de care depinde de cele mai multe ori îmbunătățirea condițiilor de muncă în bibliotecă.

O sarcină importantă care stă în prezent în fața bibliotecii regionale din Galați este pregătirea și calificarea cadrelor de bibliotecari, întrucît în majoritatea lor aceștia sînt de puțină vreme în muncă. Organizînd cu regularitate seminariile regionale și raionale, prin cursuri, instrucțiuni, instructaje și cursuri scurte, noii bibliotecari vor fi ajutați să-și însușească cunoștințele de bază profesionale, absolut necesare în munca ce o au de dus.

Multiplele mijloace care stau la îndemina bibliotecii regionale pentru îndrumarea și sprijinirea bibliotecilor din regiune, trebuie folosite din plin, astfel ca lipsurile existente să fie cit mai grabnic lichidate și ca biblioteca regională din Galați să poată fi socotită printre bibliotecile fruntașe din țara noastră.

Popularizarea cărții tehnice la biblioteca noastră

DAN MIHAILESCU
Bibliograf principal la Biblioteca regională Stalin

În lumina documentelor celui de-al II-lea Congres al P.M.R. necesitatea unei orientări practice, legată de problemele producției noastre naționale, a apărut ca un lucru evident și pentru bibliotecile de masă din rețeaua Ministerului Culturii. E adevărat că și pînă la acest eveniment, propagarea cărții tehnice a constituit o sarcină pentru bibliotecă, dar aceasta n-a fost o preocupare permanentă. Difuzarea cărților cu specific industrial sau meșteșugăresc cit și sprijinirea efectivă a producției printr-un ajutor bibliografic-documentar se făceau în mod sporadic și neorganizat în mai toate bibliotecile din țară.

Pentru a pune bazele unei activități susținute și sistematice în domeniul muncii de documentare tehnică, Ministerul Culturii, respectiv Direcția bibliotecă, împreună cu Institutul de Documentare Tehnică, au organizat un curs de îndrumare cu bibliografii din cadrul tuturor bibliotecilor regionale. Cursul a fost relativ scurt. Cu toate acestea cunoștințele asimilate de participanți au fost suficiente pentru orientarea lor în munca de documentare tehnico-industrială.

Ca bibliograf al bibliotecii centrale regionale Stalin am participat și eu la curs. După terminarea lui am putut trece la îmbunătățirea planului de muncă adaptîndu-l la cerințele și specificul industrial al orașului nostru.

Pentru a realiza cu succes sarcinile și îndatoririle acestei munci, am căutat să cunosc situația existentă în domeniul în care urma să-mi desfășor activitatea. De aceea la început am studiat condițiile și nevoile tehnico-materiale ale cabinetelor tehnice de pe lângă diferitele întreprinderi din orașul nostru.

În acest scop am vizitat principalele întreprinderi din Orașul Stalin, ca: uzinele de tractoare „Ernst Thälmann”, fabricile de postav „Partizantul roșu” și „Drapelul roșu”, întreprinderile „Strungul” și „Nivea”, interesîndu-mă de condițiile de funcționare a bibliotecilor aflate pe lângă cabinetele tehnice respective, modul în care circulă fondul de cărți (în special cele editate de I.D.T.), felul cum biblioteca

ajută problemele de producție și necesitățile existente în legătură cu aceste probleme.

Împreună cu responsabilii acestor biblioteci, am stabilit punctele în jurul cărora trebuie să ne concentrăm atenția, pentru a da un impuls activității de documentare tehnică.

Premizele acestei activități existau prin însăși situația prezentă în fiecare întreprindere, unde problemele de producție cer o grabnică rezolvare. Sprijinul nu poate și nu trebuie să vină decît din partea cabinetului tehnic, care este înzestrat și specializat pentru a fi de ajutor în direcția rezolvării diferitelor probleme de producție. De altfel, așa se proceda la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann” și într-o măsură mai mică la fabrica de postav „Partizantul roșu”. La celelalte fabrici pe care le-am vizitat, legătura cabinetelor cu problemele de producție se făcea mai slab, iar circulația cărților tehnice era foarte redusă. Lipsa nu venea decît din partea cabinetului tehnic care nu se îngrijea de popularizarea cărților și publicațiilor de specialitate din biblioteca sa.

În urma discuțiilor ce am avut cu responsabilii cabinetelor tehnice am reușit să ne însușim o viziune de ansamblu asupra problemelor care constituie sarcina bibliotecii tehnice.

Pentru a căpăta experiența necesară acestei colaborări, mi-am concentrat la început atenția asupra unei singure fabrici. Astfel, mi-am propus încă din cel de-al doilea trimestru al anului în curs, un plan de muncă comun cu biblioteca cabinetului tehnic de la fabrica „Partizantul roșu”. Conclucînd cu tov. Lexkes, șeful acestui cabinet și responsabilul bibliotecii tehnice, am stabilit o serie de probleme ce trebuiau rezolvate. Înainte de toate am hotărît ca toate cărțile și publicațiile noi intrate în biblioteca cabinetului tehnic să fie popularizate prin liste informative și prin stația de radioficare. În scopul menținerii unei legături permanente între sectoarele de producție și cabinetul tehnic, s-au fixat trei colecții de colaboratori care să îngrijească

de difuzarea materialului documentar în toate colțurile fabricii.

Pentru a stabili un exemplu de orientare în alcătuirea unei liste bibliografice, am întocmit pe baza cărților existente în biblioteca cabinetului tehnic, un material despre problema întreținerii și reparării utilajului la secția țesătorie. Această temă s-a ales ținându-se seama de cerințele exprimate de muncitori și tehnicienii.

În scopul popularizării publicațiilor tehnice ne-am mai propus să organizăm conferințe în jurul unor cărți de specialitate în cadrul cărora să se dezbată problemele legate de tematica acestor cărți.

O problemă importantă, de pildă, pentru această întreprindere a fost găsirea materialului documentar necesar studierii și introducerii unui procedeu tehnic modern la înmuierea și carbonizarea linei. În acest scop biblioteca s-a adresat I.D.T., respectiv secției de cercetări bibliografice pentru a trimite materialul solicitat. Deoarece această listă n-a sosit în timp util, secția noastră bibliografică a pus la dispoziția cabinetului tehnic cataloagele publicațiilor apărute sub îngrijirea I.D.T., din care s-au putut extrage o parte din lucrările privind această problemă de producție.

Obiectivele principale urmărite prin planul nostru de muncă, au fost în primul rând, popularizarea și valorificarea cărților existente în biblioteca cabinetului tehnic de la fabrica „Partizanul roșu” în sprijinirea producției. În urma acestei activități s-a constatat că numărul cărților tehnice citite a crescut de două ori față de aceeași perioadă a anului trecut, iar în ceea ce privește producția, aceasta s-a perfecționat printr-o instalație modernă de carbonizare a linei, care va contribui la mărirea productivității muncii și la ridicarea efectivă a calității produselor.

Paralel cu activitatea depusă în cadrul cabinetului tehnic de la fabrica „Partizanul roșu” am conlucrat pe aceeași linie cu întreprinderea „Strungul”. În colaborare cu cercul ASIT, am reușit să organizăm aici o consfătuire asupra temei: *Productivitatea muncii și prețul de cost*. Prezentarea făcută în cadrul acestei manifestări de către tov. ing. Gliniciu nu s-a limitat numai la aspectul teoretic al problemei ci s-a referit și la măsurile practice ce trebuie luate în cadrul fabricii pentru ca productivitatea să crească, iar prețul de cost al produselor să scadă. Discuțiile care au urmat au adâncit temeinic înțelegerea problemelor ridicate de conferință și de vorbitori.

În general, trebuie să remarc că forma cea mai răspândită de popularizare a cărții a fost conferința sau consfătuirea, pentru care s-a ales cărți care tratau probleme de tehnică nouă, interesând sectorul respectiv.

Deoarece noi nu avem în biblioteca noastră decât foarte puține asemenea lucrări, pentru alegerea cărților am utilizat fondul bibliotecii tehnice și sprijinul unui inginer de specialitate, care cunoștea de obicei foarte bine fondul cărților tehnice.

Din toate conferințele organizate, la una singură materialul bibliografic a fost pus la dispoziție de biblioteca noastră. Este vorba de conferința ce s-a ținut la fabrica „Strungul” despre *Productivitatea muncii și reducerea prețului de cost*, când am alcătuit o listă bibliografică de 25 de titluri: Lenin, V.I.: *Despre productivitatea muncii*. Buc. E.S.P.L.A. 1956 de la pag. 73—93; Cioacă, D. și Enăsoae, V.: *Pentru o înaltă productivitate în schimbul de noapte*, Buc. C.C.S., 1956, 38 p.; Raita, Gh. și Marin, Gh.: *Pentru continua creștere a productivității muncii*. (Din experiența muncii de partid de la uzinele „E. Thälmann” Orașul Stalin) Buc. E.S.P.L.A., 1955, 60p.; *Pentru reducerea prețului de cost în industrie*. (În Probleme Economice nr. 8, august 1956) și altele.

În trim. III am luat legătura și am început colaborarea cu încă două fabrici „Nivea” și „Drapelul roșu” fără să întrerup legătura cu cele vechi, unde mi-am continuat lunar munca de conlucrare cu bibliotecile cabinetelor tehnice. La fabrica „Strungul”, în colaborare cu cercul A.S.I.T. am organizat o conferință pe tema: *Importanța introducerii tehnicii noi în producție*. Cu această ocazie, pentru exemplificarea materialului expus s-a proiectat un diafilm, cu ajutorul căruia s-au putut demonstra avantajele pe care le prezintă metodele înaintate de tăiere rapidă a metalelor.

În direcția muncii de popularizare a cărților tehnice, am căutat să introducem și la întreprinderea „Strungul”, sistemul folosit la fabrica de postav „Partizanul roșu”, pe care l-am expus mai sus.

La fabrica „Nivea”, activitatea cabinetului se confundă cu cea a bibliotecii tehnice și nu se face o demarcație precisă a atribuțiilor. De altfel, aici, ca și în alte părți nu există un angajat special pentru această muncă și nici numărul volumelor existente nu reclamă prezența unui om pentru deservire. Apellnd și la sprijinul tovarășilor de la A.S.I.T. am izbutit să stabilim o legătură directă între sectoarele de producție și biblioteca tehnică condusă

de tov. ing. Comanescu Bălașa, care a organizat o consfătuire de producție în cadrul căreia pe bază de referat s-a dezbătut problema lacurilor de vernisaj și vernisarea tuburilor de pastă.

O activitate similară a fost întreprinsă și la fabrica „Drapelul roșu” unde neexistând un cabinet tehnic, am conlucrat cu tov. ing. Lukaci Maria, membră în cercul A.S.I.T. din fabrică, în direcția difuzării cărții tehnice printre muncitori și tehnicieni. Pentru viitor am proiectat și aici o conferință cu subiectul: *Problema îmbunătățirii calității ținutelor*, deoarece această problemă constituie o preocupare permanentă alături pentru tehnicienii cîți și pentru muncitorii fabricii.

În domeniul muncii de documentare și bibliografie n-am întreprins decît operațiuni de depistare a materialului care ni s-a cerut, dar din lipsă de cărți corespunzătoare ne-am adresat Institutului de Documentare Tehnică. Astfel din partea fabricii „Strungul” am primit cererea de a căuta material de documentare în legătură cu ascuțirea sculelor așchietoare. După ce am cercetat fondul nostru tehnic am constatat că nu avem nimic în această direcție și atunci ne-am adresat serviciului de cercetări bibliografice din cadrul I.D.T. De data asta cererea am trimis-o prin cabinetul tehnic al întreprinderii. Pe lângă aceasta am mai rugat să ni se trimeată unele cărți pe care le-am găsit în cataloagele publicațiilor I.D.T. pe anul 1955 care se cereau și nu existau nici în biblioteca cabinetului tehnic, nici într-una noastră. Același proce-

deu l-am folosit și pentru fabrica „Nivea”, care ne solicitase să-i procurăm anumite materiale documentare. În această direcție I.D.T. ne-a și răspuns că materialul solicitat de noi va fi prevăzut pentru rezolvare, în planul de muncă al secției bibliografice pe luna octombrie.

Concomitent cu activitatea de conlucrare pe care am dus-o cu bibliotecile cabinetelor tehnice din întreprinderi pentru popularizarea cărților tehnice și de producție, am continuat această muncă și în cadrul bibliotecii noastre, unde munca de popularizare și răspundere a cărții tehnice se face în mod organizat conform planului de muncă. Pentru realizarea acestei sarcini sînt angrenate în permanență secția de împrumut, sala de lectură și secția bibliografică, care în cadrul activității lor urmăresc de aproape această problemă. Prin recomandări directe, prin liste bibliografice și consultații orale sînt popularizate pentru muncitori, tehnicieni și studenți cărțile tehnice existente în biblioteca noastră.

În urma muncii depuse de la începutul anului pînă la sfîrșitul trimestrului III s-au citit din fondul bibliotecii noastre peste 25.000 cărți tehnice și științifice. Noi am dori să citim în coloanele revistei noastre și alte articole care să trateze acest subiect și în special roadele obținute de alți tovarăși care au fost la cursurile ținute la București în cadrul I.D.T., pentru îndrumarea bibliografilor în domeniul muncii de popularizare a cărții tehnico-industriale.

BIBLIOTECI RAIONALE și de la SAȚIE

De ce nu activează BIBLIOTECILE MOBILE din RAIONUL MARGHITA

În paginile revistei noastre s-au publicat în diferite rânduri îndrumări și indicații precise în legătură cu dezvoltarea rețelei de biblioteci mobile în mediul rural, menite să răspundească cartea în rîndul țărănimii muncitoare, să imprime o activitate mai vie în viața bibliotecilor căminelor culturale, ale caselor de citit și în casele de cultură ale G.A.C.-urilor.

Odată cu lunile de toamnă, care oferă prilejul cel mai bun pentru intensificarea muncii cu cartea la sațe, activitatea bibliotecilor mobile trebuie să capete o intensitate mai mare, cuprinzînd toate sațele și cătunele ce țin de centrele de comune, pentru ca astfel cărțile cele mai potrivite să ajungă nemijlocit în mîinile țărănilor muncitori.

În raionul Marghita, regiunea Oradea, organizarea și activitatea bibliotecilor mobile în prezent, lasă foarte mult de dorit. Cercetînd activitatea acestora, putem afirma că în acest raion nu se poate vorbi despre o activitate a rețelei de biblioteci mobile. În momentul de față, în raza raionului sînt cinci centre în a căror competență cade organizarea și activitatea bibliotecilor mobile; acestea sînt biblioteca raională și cele patru biblioteci sătești, așezate în diferite puncte ale raionului.

Biblioteca raională dispune de un fond mobil de 500 de exemplare destinat aprovizionării bibliotecilor mobile, care însă nu conține mai mult de 140 de titluri. Aceste cărți au fost alese din fondul de cărți al bibliotecii

raionale, nefiind selecționate după necesitățile cititorilor din sațele cărora le erau destinate cărțile. Deși în cursul anului 1956 s-au mai cumpărat cîteva titluri noi, acestea sînt departe de a satisface nevoile.

Pînă în luna iulie a.c. din cele 7 biblioteci mobile a căror organizare este prevăzută în planul anual, s-au format doar patru, fiecare compusă din cîte 50 de cărți. Sațele apropiate de reședințe raionale ca Abrami, Abramuş, Chiribiș și G.A.C.-ul din Marghita au primit o singură dată o bibliotecă mobilă, dar activitatea acesteia n-a fost îndrumată și controlată. Despre munca cu bibliotecile mobile tov. Szilagyî Ștefan bibliotecar șef de la biblioteca raională nu poate să arate nici un fel de date. Nu sînt clasate în dosar copiile bordourilor și ale angajamentelor, nu există evidența cititorilor și a circulației cărților din aceste biblioteci. Cărțile trimise nu au fost prevăzute cu fișa cărții, din care cauză nu se pot reconstitui datele statistice cele mai necesare. Din luna iulie a. c., — spune tov. Szilagyî — bibliotecarii căminelor culturale din sațele sus amintite au refuzat să mai schimbe bibliotecile mobile, iar dînsul s-a împăcat cu această situație și a renunțat să se mai ocupe de această problemă.

Analizînd felul cum bibliotecarii căminelor culturale au fost îndrumați de către biblioteca raională în privința importanței bibliotecilor mobile, nu ne surprinde dezinteresul care s-a manifestat în această direcție. De altfel

nici componența fondului de cărți nu a corespuns cerințelor sătenilor, întrucât nu conținea titlurile noi agrozotehnice sau beletristice ce-i interesau.

În ce privește pregătirea bibliotecarilor, aceasta s-a făcut în mod superficial. De multe ori pachetele de cărți au fost lăsate fără nici un instructaj în seama bibliotecarilor căminelor culturale și G.A.C.

Cu ocazia unui seminar raional, s-a prelucrat într-adevăr cu bibliotecarii sătești, problema bibliotecilor mobile, la care însă bibliotecarii căminelor culturale n-au luat parte.

Trebuie spus că la seminariile regionale toți bibliotecarii au primit îndrumări de felul cum trebuie dusă munca cu bibliotecile mobile, dar controlul și verificarea acestei munci în raionul Marghita nu s-a făcut, biblioteca regională mulțumindu-se cu primirea unor dări de seamă trimestriale, a căror analiză dacă ar fi fost făcută cu seriozitate ar fi fost un îndemn pentru intensificarea acestei munci. Ceva mai mult, din luna iulie, nu mai există nici o bibliotecă mobilă în raza de activitate a bibliotecii raionale. Bibliotecarul șef Szilagyî pretinde că experiența trecutului în ceea ce privește pierderea cărților bibliotecilor mobile, cum a fost cazul și la G.A.C. din Marghita, l-a descurajat. De fapt, de la început el n-a fost convins de eficacitatea bibliotecilor mobile. Rezultatul este că întregul fond mobil zace în rafturile bibliotecii raionale, iar bibliotecile căminelor culturale și cele ale caselor de citit nu sînt împropătate cu cărți, munca lor fiind lăsată fără îndrumare și control.

Unicul caz, cînd s-a dat o întrebuințare fondului mobil, a fost trimiterea cîtorva biblioteci mobile la arii, din care o bună parte s-au și pierdut.

Ușurința și superficialitatea cu care a fost privită această problemă la biblioteka raională s-a imprimat și se resimte firește la cele patru biblioteci sătești din raion a căror activitate în acest domeniu o vom analiza în cele ce urmează.

Biblioteca sătească Tăuteni a fost înființată în 1953. Conform instructajului Direcției biblioteci s-au organizat aici patru biblioteci mobile pentru satele

aparținătoare. În anul curent însă, aceste biblioteci mobile și-au sistat complet activitatea. Lucrul este explicabil poate și din cauză că în interval de trei ani s-au perindat la această bibliotecă cinci bibliotecari. Noul bibliotecar este instalat de 40 de zile, din care o lună a făcut practică la biblioteca regională, motiv pentru care în acest centru rural, nu se poate vorbi în momentul de față de o activitate a bibliotecilor mobile.

În comuna *Popoști* biblioteca sătească n-a cunoscut nici ea o activitate mai organizată în legătură cu bibliotecile mobile. Aceasta se explică și prin faptul că într-un singur an de existență au fost schimbați nu mai puțin de patru bibliotecari. În primele luni ale anului 1953 biblioteca Minje A. a organizat trei biblioteci mobile care au ridicat simțitor activitatea căminelor culturale din satele apropiate, însă după plecarea ei această muncă a fost dată uitării.

La biblioteca sătească din comuna *Mișca* funcționează ca bibliotecară tov. *Racz Ecaterina*, care a arătat multă pricepere în munca cu cartea. Totuși, în cursul activității sale de un an nu a organizat nici o bibliotecă mobilă.

Biblioteca sătească din comuna *Supleacul de Barcău* are o activitate frumoasă în rîndul țăranilor muncitori din comună. Deși tov. *Diosady Maria*, responsabilă acestei biblioteci, afirmă că atît la seminariile raionale cît și la cele trimestriale ținute la regiune, s-a prelucrat cu participanții necesitatea bibliotecii mobile, ea totuși n-a priceput marea importanță a acestora și s-a mulțumit să organizeze în fiecare an astfel de biblioteci numai la arii.

În satul *Dolea* aparținînd de aceeași bibliotecă sătească, doi ani de-a rîndul s-a înregistrat un succes frumos cu activitatea bibliotecii mobile, la care în mod regulat, se schimbau cărțile însă după plecarea învățătoarei *Pazmandy Elisabeta*, care conducea biblioteca căminului cultural, această activitate s-a întrerupt, deoarece noul bibliotecar n-a fost sprijinit din partea bibliotecii sătești.

Biblioteca sătească din *Supleacul de Barcău* n-a fost îndrumată și trasă la răspundere pentru inactivitatea în domeniul bibliotecilor mobile, ceea ce a determinat-o ca în anul 1956 să renunțe

complet la această formă de muncă. Cele șapte sate apropiate și o casă de cultură a G.A.C.-ului nu sînt ajutate cu biblioteci mobile, din care cauză numărul cititorilor este foarte scăzut. De asemenea, ea n-a priceput că prin trimiterea de titluri variate ar fi avut posibilitatea să atragă noi cititori la căminele culturale. Față de biblioteca sătească pretențiile sînt cu atît mai mari, cu cît aci funcționează o bibliotecară care activează din ianuarie 1953.

Greșeala bibliotecii raionale este că din capul locului a subestimat importanța bibliotecilor mobile și nu s-a ocupat de organizarea lor decît într-o măsură foarte mică și în condiții care nu putea să dea rezultate bune. Bibliotecarul șef nu și-a dat seama că împreună cu cele patru biblioteci sătești din raion, printr-o justă folosire a bibliotecilor mobile, ar fi putut să aducă un ajutor eficient bibliotecilor căminelor culturale, ale caselor de citit și ale G.A.C.-urilor, care în genere dispun de fonduri reduse de cărți și cu titluri foarte puțin variate și ai căror cititori au mare nevoie de cărțile cele mai recente care să-i ajute în munca lor profesională.

În raionul Marghita s-au neglijat de asemenea, și cerințele intelectualității de la sate care ar putea să fie foarte bine deservită prin bibliotecile mobile cu cărțile cele mai noi.

Toate acestea duc la concluzia că pentru o bună activitate a bibliotecilor mobile se impune urgent intensificarea muncii de îndrumare a bibliotecarilor sătești. Este de dorit ca la organizarea seminariilor regionale și raionale să se dea mai multă atenție bibliotecilor mobile, întocmindu-se referate în această problemă pentru analiza lipșurilor, pentru popularizarea experienței fruntașe și extinderea celor mai bune metode de muncă. În această direcție ar fi indicat un schimb de experiență și cu alte raioane, mai ales acolo unde această muncă merge mai bine.

În sfîrșit, este necesar să se evite greșeala pe care au făcut-o unele biblioteci în acest raion de a trimite biblioteci mobile fără nici un fel de instructaj, lăsînd totul pe seama bibliotecilor de la căminele culturale.

Responsabilii bibliotecilor mobile de la bibliotecile regionale, raionale și bibliotecarii sătești trebuie să fie conșinși că prin întărirea acestei rețele, prin schimbarea regulată a cărților, vor izbuti să învieze simțitor activitatea cu cartea în mediul rural.

Trecînd la lichidarea tuturor lipsurilor constatate la bibliotecile din raionul Marghita, situația în domeniul muncii bibliotecilor mobile trebuie îmbunătățită pentru ca populația acestui raion, care numără cca. 55.000 de oameni, să poată fi deservită cu cărțile cele mai potrivite.

Pentru o mai bună aprovizionare cu cărți a **BIBLIOTECILOR**

Cîteva sugestii privind munca bibliotecilor și colecturilor

S. BUNEA

responsabilul Colecturii centrale a
bibliotecilor științifice

Din inițiativa Direcției bibliotecilor din Ministerul Culturii, a avut loc la începutul lunii octombrie o consfătuire a bibliotecilor regionale din sistemul Ministerului Culturii la care au participat și colecturile.

Discuțiile, care la un moment dat au căpătat caracterul unor dezbateri, au fost ferme și duse în mod deschis, curajos. Ele au scos la iveală lipsurile și greutățile bibliotecilor și colecturilor în munca pentru aprovizionarea cu cărți a bibliotecilor.

Consfătuirea și-a încheiat lucrările cu aprobarea unui proiect de hotărîri, care, dacă va fi tradus operativ în fapt, se va ajunge la acea cotitură, mult dorită de biblioteci și colecturi dar și mai mult așteptată de cititori.

O analiză sumară a situației în acest domeniu arată că multe biblioteci nu au acordat importanța cuvenită problemei completării fondului de cărți, iar în ce privește legătura cu Colectura, de multe ori totul s-a redus la încheierea unor contracte formale, în al doilea sau chiar al treilea trimestru al anului. Din vina multor bibliotecari aprovizionarea cu cărți prin Colectură a bibliotecilor respective se face în salturi la cîte 2—3 luni, lăsînd să treacă adesea săptămîni întregi pînă la ridicarea comenzilor din cărțile apărute cu luni în urmă și pe care cititorul le așteaptă de mult.

Este adevărat, pe de altă parte, că pentru majoritatea bibliotecilor nu este ușor să rezolve just și la timp problema completării fondului de cărți, cînd nu se cunoaște dela început pe ce fonduri se poate conta. Unii bibliotecari sînt nevoiți să bată la toate ușile ca să capete lor pentru depozitarea cărților, iar atunci cînd trebuie să depună vreo sumă de bani sînt

siliți să meargă de zeci de ori la serviciul financiar, care-i pune la dispoziție cît și cînd vrea el, ba uneori îi pune și condiția ca întreaga sumă să fie lichidată deodată. În această situație bibliotecarul e obligat să achiziționeze titluri și exemplare ce nu-i sînt totdeauna necesare. Nu mai pomenesc de bătălia pe care trebuie să-o dea bibliotecarul pentru a obține mijloc de transport sau ajutoare pentru ridicarea coletelor de cărți.

În ciuda îmbunătățirii organizării muncii colecturilor, mai există multe elemente cu pregătire insuficientă, care nu reușesc să facă o bună informare bibliografică. De asemenea, colecturile nu urmăresc întotdeauna procurarea titlurilor restante din comenzile anterioare.

Proiectul de hotărîri, adoptat la consfătuire, prevede măsuri care odată traduse în fapt, vor realiza acel minimum de condiții necesar lichidării majorității lipsurilor și greutăților enumerate mai sus, și deci realizării unei cotituri în activitatea bibliotecilor.

Deoarece traducerea în fapt a tuturor măsurilor presupune un interval de timp ce poate merge chiar și pînă la 2 — 3 ani, cred necesară instituirea unei ordini de urgență în realizarea prevederilor proiectului de hotărîri.

Apreciez în această ordine, de urgență, următoarele:

a. Concordanța obligatorie dintre planurile editoriale și fondurile alocate, acestea urmînd a fi virate Colecturii, obligatoriu, anticipat, la început de trimestru, de către toate tipurile de biblioteci.

b. Asigurarea unor tiraje mai juste, prin angajarea fermă de către bibliotecă a unui număr minimal de exemplare din titlurile specifice, pe baza planurilor anuale sau a unor buletine trimestriale.

c. Asigurarea satisfacerii acestor co-

menzi prin aprovizionarea obligatorie corespunzătoare a Colecturilor.

d. Tipărirea întregului tiraj deodată și diluzarea tirajului legat odată cu cel broșat sau la un interval între ele de maximum 10 zile.

e. Desemnarea unor organe centrale și locale de urmărire și îndrumare a muncii bibliotecilor și la rețelele bibliotecilor tehnice de întreprinderi, la cele sanitare și din sistemul UCECOM-ului.

f. Analizarea trimestrială (în mod organizat, pe rețele, împreună cu bibliotecile și organele tutelare locale), a felului cum a decurs executarea contractelor.

g. Analizarea anuală la începutul lunii octombrie (împreună cu toți factorii interesați) a felului în care s-a asigurat completarea fondului de cărți al bibliotecilor, prin colecturi.

Pentru realizarea unora din aceste măsuri se impune:

— Definitivarea planurilor editoriale. Deabia după ce s-a dat posibilitatea celor mai importante biblioteci din diverse rețele și de specific diferit, să le analizeze și să facă propuneri tematice. Trebuie evitat procedeu din acest an, când editurile au trimes proiectele nu deodată, ci pe rând, într-un număr de exemplare cu totul insuficient, cu termen de consultare de câteva zile, și aceasta tocmai în lunile de vacanță și concedii, în care consultarea cadrelor respective nu era posibilă decât cu mare întârziere.

— Odată definitivat planul anual, acesta trebuie pus la dispoziția tuturor bibliotecilor pentru a se înscrie fiecare cu un minimum de exemplare necesare și de care să se țină seama la fixarea tirajelor. Pentru ca această planificare să-și dea roadele se cere:

— Ca aceste planuri editoriale odată definitive să fie în posesia bibliotecilor înainte de facerea propunerilor de alocare a fondului pe anul următor.

— Materialul să fie ordonat nu pe edituri, ci tematic, pe nivel variat și pe caracter de lucrări cu suficiente elemente bibliografice, inclusiv prețul informativ, în așa fel ca biblioteca să-și poată planifica just cheltuirea fondului.

De exemplu, întreprinderea „Vestitorul” să poată cunoaște din timp că vor apare 15 titluri de nivel profesional corespunzător specificului ei cu prețul total de 134 lei pentru achiziționarea cite unui exemplar din aceste volume, iar de nivel superior și științific vor apare alte 6 titluri, cu prețul total de 79 lei tot pentru achiziționarea cite unui singur exemplar din titlurile apărute.

— Se mai impune să nu mai apară

atît de multe titluri neanunțate, ceea ce răstoarnă planificarea, cum de altfel trebuie combătut și celălalt fenomen, că unele din titlurile anunțate, nu mai apar. De exemplu în luna august 1956, din 140 titluri apărute, numai 65 au fost anunțate; în septembrie din 141, numai 70, iar în octombrie din 158, numai 90, recordul împărțindu-se între editurile Academiei, Tehnică, ESPLA și Tineret.

Pe de altă parte din 131 titluri în limba română anunțate prin buletinul de precomandă nr. 6/956, au apărut pînă la 25 octombrie, doar 103 titluri: din alte 102 titluri anunțate prin buletinul 7/956, apăruseră, pînă la aceeași dată; numai 71, iar din cele 111 titluri anunțate în buletinul 8/956, au apărut numai 72.

Dacă mai adăugăm și celelalte aspecte, că la sosirea buletinelor, unele titluri sînt de acum apărute (de ex. la sosirea buletinului 11/956, 18 titluri erau de acum intrate în colecțură) ne dăm seama că pentru a da rezultatele ce se așteaptă, sistemul de informare trebuie îmbunătățit.

Se impune desigur ca toate bibliotecile să înapoieze la timp planul, completat cu necesarul fiecăreia, în așa fel ca centralizarea înscrierilor să se poată face în termen, pentru a se putea fixa apoi tirajele.

— În ce privește analiza trimestrială a modului în care a decurs executarea contractelor, de care am amintit mai sus, cred că acest sistem va da rezultate mai bune decît grupele de completare, care în forma lor actuală nu-și prea ating scopul. Dar și aici se impune o condiție și anume, la aceste analize să participe toate bibliotecile rețelei respective, să fie prezent și organul tutelar local, astfel ca pe baza concluziilor trase să se ia măsuri de îmbunătățire a muncii în trimestrele ce urmează.

Consfătuirea ar fi putut da rezultate mult mai bune, dacă ar fi fost organizată mai bine. Cu excepția bibliotecilor regionale și a colecturilor, au fost convocate foarte puține alte biblioteci și numai din câteva alte rețele, cărora, de altfel, nici nu li s-a precizat ce se așteaptă de la această consfătuire, ca ele să poată aduce o contribuție maximă. Reprezentanții rețelilor de biblioteci din Invățămînt, ale celor Sanitare, au asistat numai în prima zi, ca de altfel și delegații editurilor și ai Direcției editurilor. Delegații ai rețelei de biblioteci tehnice și ale UCECOM-ului, nici nu au fost convocați.

În prezent conducerea Direcției difuzării este hotărîtă, și a și început să ia unele măsuri pentru mai buna organizare a muncii Colecturilor.

Unele probleme ale aprovizionării cu cărți a bibliotecilor din regiunea Iași

LANGMANTEL REBECA
director la Biblioteca regională
Iași

Pentru a asigura o bună desfășurare a activității cu cartea în bibliotecile din regiunea noastră, ne-am preocupat de aprovizionarea lor sistematică cu cărți, în care scop am căutat să stabilim o strinsă colaborare cu colectura regională a bibliotecilor.

În vederea completării diferențiate a fondurilor de cărți ne-am orientat, ținând seama de specificul economic al raioanelor, de lipsurile existente în biblioteci — constatate cu ocazia deplasărilor noastre pe teren sau semnalate cu ocazia constăturilor de către bibliotecari — și având în vedere cererile cititorilor.

În urma analizei făcută fondului de cărți din trei biblioteci raionale: Ig. Frumos, Hîrlău și Huși, s-a ajuns la concluzia necesității unui sprijin mai efectiv în această problemă din partea bibliotecii regionale.

În anul 1956 s-a părăsit cu totul sistemul de aprovizionare prin librăria noastră locală. Aprovizionarea prin Colectura regională s-a dovedit mai avantajoasă, deși au existat deficiențe explicabile datorită unor cauze obiective sau subiective, așa cum vom arăta.

Contractele pentru achiziționarea cărților s-au încheiat cu Colectura bibliotecilor la începutul anului; fondurile bănești au fost centralizate la raioane de unde s-au virat anticipat sume parțiale. Informații asupra cărților existente în colecțură ca și asupra noilor apariții s-au căpătat prin buletinele de precomandă, prin cataloagele de editură și prin afișe bibliografice tipărite. De acest sistem de informare însă s-au bucurat pînă în prezent, numai biblioteca regională, deoarece bibliotecilor raionale nu le-au parvenit toate aceste materiale, ci numai unele afișe bibliografice învechite.

Bibliotecarii șefi de la raioane au făcut aprovizionarea și pentru bibliotecile sătești, dar din motive financiare cam odată pe lună și alteori, dintr-o insuficiență grijă, chiar mai rar. Pentru că-

minele culturale alegerea cărților s-a făcut tot de către bibliotecarii raionali și un delegat al bibliotecii regionale, odată pe trimestru.

La Colectura bibliotecilor există casete rezervate fiecărui raion, în care sînt repartizate bibliotecilor cîte două exemplare din titlurile adecvate raioanelor, iar din literatura beletristică și politică din toate titlurile. Acest sistem s-a adoptat la propunerea noastră, considerînd, în principiu, că vom lichida astfel neajunsurile și nemulțumirile. În realitate însă unele neajunsuri au continuat.

Nu totdeauna bibliotecarii raionali s-au deplasat cu regularitate, odată pe lună cel puțin, pentru achiziționarea cărților, cel mai adesea din motive financiare. Nu totdeauna Colectura bibliotecilor a respectat rezervarea în casete a titlurilor noi intrate. Acest lucru s-a întîmplat datorită faptului că însăși Colectura bibliotecilor era aprovizionată defectuos, pe plan local, prin C.L.D.C. regional care acordă prioritate fondului pieței, nerespectînd comanda Colecturii. Astfel, din romanul Arhanghelii de I. Agărbițeanu, Colectura nu a putut satisface nici cererea de 10 exemplare a bibliotecii regionale, nici cererile bibliotecilor raionale, întrucît i se repartizase un număr extrem de redus. Asemenea cazuri s-au întîmplat nu numai în domeniul cărții beletristice. Din cartea lui J. Nehru *Descoperirea Indiei* nu s-au putut achiziționa pentru biblioteca regională decît două exemplare.

Asemenea greutăți se datoresc și faptului că C.L.D.C. a aplicat și Colecturii sistemul tranșelor, poate util pentru piață, dar care nu poate decît să dezorienteze Colectura.

Pe de altă parte, Colectura bibliotecilor a neglijat, uneori, raioanele în favoarea instituțiilor din oraș, mai ales în cazul literaturii beletristice mult solicitată. Clasicii romîni, spre exemplu, de multe ori au dispărut din caseta bibliotecii raionale îndreptîndu-se spre bibliotecile școlare din oraș.

În acest an Colectura bibliotecilor a expedit cărțile direct unităților culturale de la sate; s-a realizat astfel un lucru bun față de anii trecuți când aceste stocuri se trimiteau secțiilor culturale raionale de unde uneori nu mai ajungeau la destinație. Așa s-a întimplat ca la biblioteca raională din Hir-lău să se depoziteze un important stoc de cărți pe care directorii căminelor culturale nu s-au prezentat să le ridice din comoditate, iar biblioteca raională nu a avut posibilitatea financiară să le expedieze. Am recomandat bibliotecii să constituie din aceste cărți fondul său mobil, și astfel își va găsi totuși o utilizare reală.

Asemenea situații au fost provocate și la alte raioane, la sfârșitul anului 1955 când s-a alocat o sumă importantă suplimentară pentru cărți. S-au trimis la raioane, în bloc, stocuri de cărți, multe fără nici o selecție. Acestea s-au depozitat când la bibliotecile raionale când la secțiile culturale raionale, așa încît răspunderea pentru ele era împărțită și greu de urmărit, iar evidența imposibilă. Prin expedierea direct la sate a cărților, așa cum s-a procedat în acest an, s-au evitat perturbările, aprovizionarea avînd un caracter mai sistematic.

O problemă foarte acută în aprovizionarea bibliotecilor din regiune o constituie literatura pentru copii. Și în acest caz C.L.D.C. regional preferă aprovizionarea abundentă a pieții în detrimentul Colecturii. Dacă la biblioteca regională s-a reușit în oarecare măsură să se ajungă la o aprovizionare corespunzătoare, în schimb am constatat că în regiune sînt biblioteci sătești unde numărul cărților pentru copii sub 10 ani este numai de 10—12 exemplare.

În general se poate spune că pentru biblioteca regională au existat mai puține greutăți în aprovizionare, dat fiind că bibliotecarul însărcinat cu această problemă vizitează săptămînal Colectura.

Dacă în acest an aprovizionarea cu cărți prezintă oarecum un aspect bun față de anii trecuți, mai sînt încă unele deficiențe care se cer remediate pentru a realiza o aprovizionare rațională, proporțională.

Considerăm că o măsură binevenită ar putea fi centralizarea fondurilor financiare la regiune; astfel aprovizionarea

nu va mai fi stînjinită de lipsa de înțelegere a secțiilor financiare raionale care uneori opun rezistență la virarea anticipată a sumelor.

Aplicîndu-se sistemul de aprovizionare a colecturilor pe baza comenzilor bibliotecilor din regiune, direct de la depozitul central din București, așa cum s-a stabilit la consfătuirea de la Ministerul Culturii din octombrie, colecturile nu vor mai fi dependente de C.L.D.C. regional, respectarea comenzilor va fi asigurată.

Apoi, credem că este necesar, a se adopta cît mai grabnic aprovizionarea bibliotecilor numai cu exemplare legate, însoțite de fișele catalog. Se va contribui astfel la rezolvarea problemei cataloagelor bibliotecilor, reducîndu-se munca tehnică a bibliotecarilor.

Îndeosebi, trebuie să se privească cu toată seriozitatea problema literaturii pentru copii. Dacă apariția literaturii noi, originale, cunoaște un ritm prea încetinit, aceste goluri trebuie umplute și să se satisfacă cererile și gusturile micilor cititori prin reeditări de basme și povestiri clasice. Totodată să se țină seama de faptul că aceste cărți trebuie să vină legate, ele deteriorîndu-se repede. O grijă sporită se impune pentru ilustrația artistică și întreaga prezentare grafică a acestor cărți.

Pentru a asigura aprovizionarea cu cartea politică am recomandat bibliotecilor raionale să adopte sistemul folosit de biblioteca regională și socotit foarte satisfăcător, acel al abonamentului pentru literatura politică prin care titlurile noi se obțin imediat după soșirea lor.

Pentru anul 1957 Colectura regională Iași a luat măsuri ca buletinele de precomandă și celelalte materiale de informare a bibliotecilor asupra noilor apariții să ajungă la vreme la bibliotecile raionale și chiar la cele sătești, pentru ca în cazul unor necesități specifice cum e cazul unor sate cu specific apicol, piscicol, cultura plantelor textile, etc. să se poată asigura achiziționarea anumitor cărți.

Ar fi de dorit ca tovarășii de la colecturile regionale să se străduiască a fi adevărați colaboratori ai noștri, care să cunoască bine problemele aprovizionării și să contribuie la o bună completare a fondurilor bibliotecilor din regiune.

Propunerile noastre

NICOARA ELENA

bibliotecar șef

biblioteca raională Tirgoviște

Bibliotecarul îndeplinește o frumoasă muncă de îndrumare în rîndurile maselor populare. Deoarece el nu îndrumază numai o singură categorie de muncitori, dintr-o singură ramură de activitate, se presupune și chiar se impune să aibă cunoștințe variate și adaptate mediului în care lucrează. Avînd cunoștințe suficiente el poate să satisfacă cerințele cititorului, să descopere cartea ce i-ar fi de folos și în care ar găsi cele mai bune metode pentru sporirea producției și înlăturarea greutăților. Un exemplu grăitor poate da biblioteca noastră de felul cum a ajutat cooperativa meșteșugărească „Giocanul” secția turnătorie, de a folosi materialele pentru confecționarea unor anumite piese.

Interesîndu-ne îndeaproape de cărțile care le-ar fi necesare, am comandat prin librăria noastră lucrarea *Turnătoria* de Axenov, unde au găsit prețioase indicații tehnologice cu care au îmbunătățit producția.

Tot astfel am ajutat cu cărți pe crescătorii de porci de la ferma G.A.C. Băleni Romîni. Aceștia le-am procurat broșura *Creșterea porcilor*.

Cartea *Stupăritul* difuzată printre cititorii noștri i-a ajutat să-și confecționeze stupi. Astfel, Mihăiescu Stelian a obținut o frumoasă recoltă de miere în urma aplicării metodelor cuprinse în această carte.

Biblioteca noastră aflînd că s-a distribuit o mare cantitate de sămînță de viermi de mătase, a procurat casnicilor cu această îndeletnicire o broșură de unde să învețe cum trebuie să îngrijească sămînța și viermii de mătase (aerisire, temperatură). S-a dovedit, că acolo unde s-au respectat instrucțiunile din carte, s-au obținut rezultate bune.

Dar pentru a putea lucra în condițiile arătate mai sus este absolut necesar ca fiecare bibliotecă să știe ce cărți îi sînt necesare și să și le procure imediat. Timpul de la apariția unui titlu pînă la intrarea lui în rafturile bibliotecii este

socotit de noi timp mort. În anul 1954—1955 reușisem să lichidăm cu timpii morți, aprovizionîndu-ne de la Librăria noastră din raion. Acolo, aveam căsuța bibliotecii și seara, după închidere, vizitam librăria ca nu cumva să pierdem vreun titlu. Cărțile se ridicau săptămînal pînă se acoperea întreaga sumă virată librăriei. Aceasta a făcut ca cititorii să știe precis că orice titlu apărut în vitrinele librăriei, dintre cărțile care puteau să le fie de folos în ocupațiunile lor, se află în rafturile bibliotecii, scurt timp după apariție. Desigur că acestui fapt datorăm că numărul cititorilor și al cărților citite a crescut cu 200% în această perioadă.

În biblioteca noastră există o hartă a raionului cu toate comunele și cu specificația lor economică, pe care o cercetăm atunci cînd se repartizau cărțile pentru bibliotecile căminelor culturale. Fiecare bibliotecar știa că trimestrial trebuie să ridice cărți noi de la librăria noastră. El venea însoțit de contabilul sfatului, care înregistra pe loc cărțile în recipisierul sfatului popular al comunei respective, conform borderoului care însoțea pachetul întocmit de Librăria noastră și controlat de secțiunea culturală raională. O copie după recipisă era preluată de secțiunea culturală cu care justifica sumele cheltuite de la articolul 7. Acest sistem de aprovizionare a bibliotecilor căminelor culturale mi s-a părut cel mai bun de cînd lucrez în munca aceasta.

În anul 1956 lucrurile s-au schimbat. Am revenit la procedeele din anii 1951, 1952, 1953 cînd munca de aprovizionare prin C.L.D.C. Ploești, mergea ca melcul. De la Ploești la Tirgoviște, fiind cale lungă, primele cărți în cursul unui an, le primeam de-abia în luna iulie și atunci cu o mulțime de broșuri, ca de pildă, broșura *Creșterea vișeurilor* în 70 exemplare. La fel se petrec lucrurile și în anul 1956. Cărțile solicitate vin într-un singur exemplar, ca de pildă, *Descoperirea Indiei*; în

schimb, pentru acoperirea sumei, s-a trimis o partitură pentru oboi care costa 60 lei.

Munca în felul acesta mi se pare formală, seacă, lipsită de orice bunăvoință și de rezultate pozitive.

De multe ori se pierd facturile cu care trebuie să justificăm sumele și apoi trebuie să ne pierdem timpul cu corespondența pînă ni se urăște.

La consfătuirea care a avut loc la începutul anului 1956 la Ploești, am susținut punctul de vedere al bibliotecii, privind sistemul de aprovizionare al bibliotecilor raionale, prin librăriile raionale, sistem după care lucrasem în anul 1954—1955 și de care eram sigură că dă rezultate bune. Obiecțiunea că n-am participat la unele ședințe nu e întemeiată, deoarece se știe că prevederile noastre bugetare pentru deplasări sînt minime.

Revin cu propunerea de a ni se da libertatea să ne aprovizionăm prin librăriile din raion, mai ales că în cursul anului 1957 vor lua ființă biblioteci mobile care trebuie să aibă în permanență ultimele noutăți pentru a atrage cit mai mulți cititori.

Propun ca la începutul anului 1957 bibliotecile raionale să încheie contracte cu librăriile raionale, după ce bibliotecile raionale vor realiza o caracterizare economică a tuturor comunelor și-și vor fixa un plan de aprovizionare pe 1957, alături de bibliotecii raionale cit și a bibliotecilor mobile, conform tematicii contractului, în limita sumelor aprobate în buget.

Sînt sigură că acest sistem va da rezultatele cele mai bune și că din nou cititorii noștri vor fi mulțumiți de felul cum le punem la dispoziție ultimele noutăți apărute

Mai multă atenție față de nevoile noastre

VASS ELISABETA
responsabila bibliotecii sătosești din comuna Tileagd

Unul dintre principalii factori de care depinde bunul mers al muncii noastre este justa aprovizionare a fondului de cărți. În munca de bibliotecar este hotărîtor faptul: în ce măsură reușim să satisfacem pretențiile cititorilor și să eliminăm refuzul cerințelor de cărți.

Alegerea cărților celor mai potrivite dintr-un fond bănesc relativ mic, este destul de dificilă mai ales atunci — cum este cazul la biblioteca noastră — cînd locuitorii comunei sînt de diferite naționalități conlocuitoare, în speță romîni și maghiari, ceea ce necesită și o mai bogată varietate de titluri.

Sînt bibliotecară în comuna Tileagd raionul Oradea, din august 1953, și în decursul acestor ani am asistat nu numai la dezvoltarea bibliotecii noastre dar am trecut și prin toate etapele grele ale aprovizionării cu cărți a bibliotecii.

În ceea ce urmează voi arăta greșelile care s-au produs în trecut în desfășurarea acestei munci și în ce măsură am reușit să eliminăm aceste deficiențe, avînd pentru aceasta ajutorul și îndrumarea bibliotecii regionale din Oradea.

În anii trecuți completarea fondului de cărți a fost făcută direct de către biblioteca regională care ne-a ales cărțile lăra să se consulte cu noi, fiindu-ne expediate apoi de către colectura bibliotecii regionale.

Care au fost greșelile acestei aprovizionări de la distanță și cu excluderea bibliotecii noastre ?

Deși avem 80% cititori de limba maghiară, majoritatea cărților ce-am primit au fost în limba romînă. Dar chiar în cadrul acestei grupe de cărți ni s-au trimis prea multe exemplare din aceleași titluri. Aceasta a făcut ca o sumă importantă din fondul nostru redus să fie întrebuințată pentru procurarea a numai citorva titluri. Este sigur că printr-o aprovizionare mai chibzuită am fi putut asigura în cadrul aceleași sume, o mai bogată varietate a titlurilor ceea ce ne-ar fi permis să satisfacem mai ușor cerințele cititorilor noștri.

Toate aceste neajunsuri constituie o cauză pentru care deservirea cititorilor n-a fost totdeauna satisfăcătoare. Trebuie să recunoșc că și eu port o vină în aplicarea sistemului greșit de

aprovizionare din trecut, întrucît m-am mulțumit doar cu constatarea faptului.

Din ianuarie 1956, în cadrul unei ședințe cu toți bibliotecarii, biblioteca regională a satisfăcut cerințele noastre, dîndu-ne posibilitatea ca alegerea cărților să o facem noi bibliotecarii, potrivit necesităților fiecărei biblioteci. Astfel, în cursul acestui an, m-am ocupat personal cu aprovizionarea.

În mod obișnuit, cărțile le primim odată pe trimestru. Întrucît comuna noastră este situată în apropiere de Oradea, sînt în situația fericită să pot vizita aproape lunar colectura și aleg cărțile care sînt necesare celor peste 700 de cititori ai noștri, depunîndu-le în căsuța noastră. De altfel, și colectura rezervă pentru noi din proprie inițiativă multe din titlurile noi intrate.

Trebuie însă să arăt că nici acest prim an de muncă independentă n-a fost încă încununat de deplin succes. Mai sînt deficiențe atît din partea mea cît și din partea colecturii.

Comuna noastră în afară de cultura cîmpului are și un specific industrial. În consecință, pe lîngă necesitățile țărănilor muncitori în domeniul agriculturii, trebuie să ne îngrijim și de preferințele muncitorilor, apoi a intelectualității și elevilor din comună.

Cu toată străduința, încă nu am reușit să fac aprovizionarea în așa fel ca toate aceste cerințe să fie pe deplin satisfăcute. În primul rînd cele cîteva mii de lei nu-mi permit o aprovizionare ritmică (lunară) în ambele limbi și cu bogăția de titluri din toate domeniile necesare. Deseori se înîmplă ca în locul titlurilor alese de mine, pe baza studierii cererii cititorilor, într-un singur sau cel mult în două exemplare, să mă pomenesc cu alte titluri, care prezintă mai puțin interes. În felul acesta, eu, bibliotecara, care trebuie să cîștige încrederea și stima cititorilor, fac uneori promisiuni pe care nu le pot satisface. Astfel, în locul cărților cerute cum au fost Război și pace de Tolstoi; Oblomov de Gon-

cearov și altele, mi s-au trimis cîte 7 exemplare din alte titluri care se prăfuiesc în rafturile bibliotecii. Contravaloarea acestor exemplare ar fi fost minunat utilizată dacă primeam cărțile alese, a căror continuă circulație ar fi fost asigurată. La plîngerea mea făcută Colecturii, mi s-a răspuns că schimbarea cărților s-ar fi putut produce și din partea altor bibliotecari care între timp au venit să aleagă cărți. Este de dorit ca titlurile odată alese să fie păstrate în căsuțele fiecărui bibliotecar.

Cerințele cele mai asidue ale cititorilor pentru cărțile Ana Karenina de Tolstoi, Pe Donul liniștit de M. Șolohov, pentru operele lui Jokai, Mikszath, Petöfi, Asztalos și alții, nu pot fi satisfăcute întrucît nu le-am putut procura de la colectură.

Și acum cîteva cuvinte doar și despre lipsa simțitoare a cărților pentru copii și tineret în limba maghiară. Pe de o parte apar puține titluri, care sînt atît de căutate, încît pînă cînd mă pot prezenta la Colectură, acestea sînt de mult alese de către bibliotecarii din Oradea, iar bibliotecarii sătești veniți de la distanță, trebuie să aleagă din ceea ce a mai rămas. Este de dorit ca operele lui Jules Verne, cartea Coliba mîchiului Tom de M. B. Stowe și multe alte cărți minunate pentru copii și tineret să ajungă neapărat și în bibliotecile sătești.

Fără doar și poate că completarea fondului de cărți prin relațiile mai strînse și mai tovărășești stabilite cu Colectura bibliotecilor s-a îmbunătățit considerabil în anul curent. Sînt încredințată că ședința de analiză pe care o ținem, după tradiție, la biblioteca regională împreună cu reprezentanții Colecturii Bibliotecilor regionale la sfîrșitul anului sau la începutul anului nou, va contribui la eliminarea lipsurilor încă existente și va pune baza unei munci mai bune de aprovizionare.

O nouă formă de popularizare a cărții: prezentarea artistică

CATANA SACHE -

activist în Secția muncă culturală de
masă a Comitetului Central al Sindicatu-
lui Muncitorilor din Industria Alimentară

Munca de masă ce se desfășoară în jurul cărții este în general o muncă atrăgătoare. Numeroasele forme ale acestei munci ca: recenziile, seriile literare în jurul operei unui scriitor sau al unor opere grupate pe aceeași temă, prezentarea de cărți, ghicitori literare — toate acestea sînt mijloace de a atrage la carte tot mai mulți cititori de toate vîrstele, mai ales cînd aceste manifestări sînt organizate în mod atractiv și interesant.

Se întîmplă ca într-o întreprindere, un anumit gen de manifestări de masă în jurul cărții, să nu mai atragă, la un moment dat, pe prietenii cărții, din diferite motive: ori a fost folosit de prea multe ori, într-o formă care începe să se banalizeze și nu mai interesează pe cititori, ori nu a fost bine organizat. Și într-un caz și într-altul, acest lucru nu este îmbucurător.

Oamenii — indiferent de vîrsta lor — se simt totdeauna atrași de lucruri noi. Aceasta se petrece și cu iubitorii de literatură pe care bibliotecarii îi cheamă să ia parte la manifestările în jurul cărții.

Activiștii culturali și bibliotecarii trebuie să sesizeze acest fenomen. Ei trebuie să dea dovadă de inițiativă și originalitate în activitatea lor, pentru a obține succese.

La fabrica de spirt „Victoria” — Oradea de pildă, participau prea puțini cititori la diferitele forme ale muncii de masă. Cauzele se datorau faptului că formele întrebunțate nu prezentau destulă atracție. Ori, participarea la o manifestare culturală trebuie să fie în același timp, pentru un muncitor și un mijloc de recreare, pe lîngă unul educativ. De

aceea, o manifestare culturală ca să-și atingă scopul, trebuie să întrunească în egală măsură ceea ce este util cu ceea ce este plăcut. Colectivul bibliotecii fabricii de spirt „Victoria” din Oradea a înțeles acest lucru. Cu ajutorul tovarășilor de la comisia culturală, condusă de tov. Nemeth Marga, biblioteca a inițiat o nouă formă atrăgătoare, prin care să popularizeze cărțile și să ridice numărul cititorilor.

Această formă nouă a fost denumită „prezentarea artistică”. De unde pînă acum prezentarea unei cărți se făcea sub forma unui referat — de multe ori plictisitor — biblioteca de la „Victoria” — Oradea, a început să prezinte cărțile cu ajutorul colectivului de teatru din întreprindere.

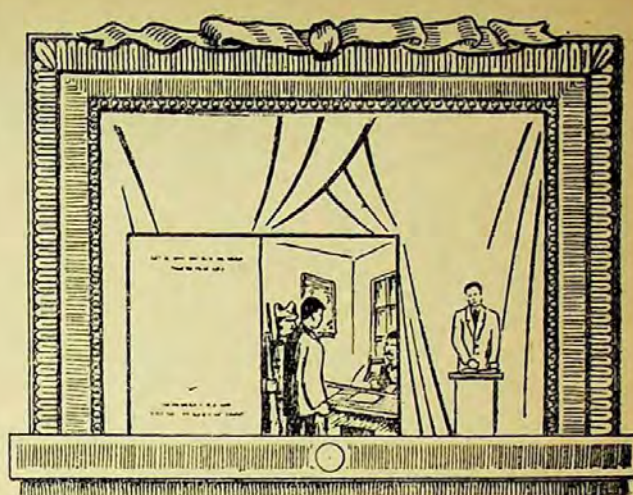
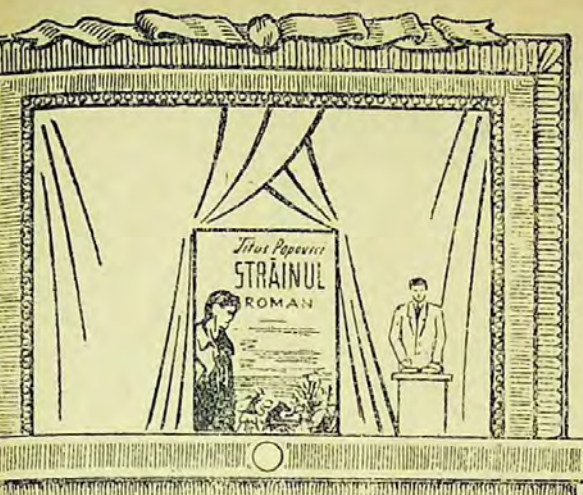
În ce constă această formă?

Ca și la prezentările obișnuite, prezentarea artistică presupune o fază de pregătire, care începe imediat după alegerea cărții. Un tovarăș este însărcinat să redacteze un referat privitor la condițiile de prezentare a cărții. Din cuprinsul ei se alege unul, două, sau cel mult trei capitole, uneori numai pasaje sau chiar scene, care trebuie să fie cele mai reprezentative și atrăgătoare și care se pretează a fi scenarizate.

Colectivul bibliotecii și cel artistic discută prezentarea și capitolele propuse a fi scenarizate și fac observațiile necesare.

După stabilirea definitivă a fragmentelor propuse pentru înscenare, colectivul artistic trece efectiv la repetiții, împărțind rolurile și preocupîndu-se de prepararea decorului, costumelor, dacă e cazul, etc.

Scenetele care se alege nu trebuie să dureze, fiecare în parte, mai mult de un

Prezentarea artistică a romanului „Străinul” organizată de biblioteca fabricii de zahăr din Bod

sfert de oră. Se alege de preferință acele fragmente din conținutul cărții pentru a căror înscenare nu sînt necesare costume și decoruri complicate.

Se înțelege de la sine, că acolo unde există colective de teatru bune și cu posibilități mai mari, acest lucru se va face după măsura forțelor și posibilităților respective.

Pentru a atrage și mai mult, prin originalitatea prezentării, biblioteca fabricii „Victoria”, prezentînd în aceste condiții diferite cărți a confecționat și instalat pe scenă o carte de dimensiuni mari (3,50x2,50m.) a cărei copertă reprezintă grafic coperta cărții originale.

Cortina scenei este trasă de-o parte și de alta pînă la marginile cărții, astfel că în fața publicului din sală nu apare la vedere decît cartea. Un singur loc liber este rezervat prezentatorului care expune conținutul cărții. În momentul cînd urmează să se exemplifice unul din fragmentele alese coperta cărții se dă înlături, lăsînd să apară o scenă interioară, de proporții reduse, în cadrul căreia se desfășoară fragmentul înscenat. La terminarea scenei coperta cărții se închide și prezentatorul își continuă expunerea pînă ajunge la un alt fragment pe care vrea să-l exemplifice și cînd cartea se deschide din nou pentru desfășurarea scenei respective.

Această inițiativă a fost îmbrățișată cu multă căldură și de alte biblioteci de pe lîngă întreprinderile din sectorul in-

dustriei alimentare, ca de pildă, cea de la fabrica de zahăr Bod.

Recent, în fața activului cultural al sindicatelor din București, colectivul bibliotecii și cel artistic al fabricii de zahăr Bod au prezentat în acest fel romanul „Străinul” de Titus Popovici.

Prezentarea a fost urmărită cu mult interes de activiștii culturali ai sindicatelor, mai ales că biblioteca din Bod a adăugat acestei forme noi, elemente originale care o fac și mai atractivă.

Așa de pildă, unul din artiștii amatori care întruchiează eroul principal al cărții, apare din carte, după ce coperta-cortină se dă la o parte și începe să povestească fragmente din viața sa, așa cum au fost scrise de autor, completînd astfel expunerea prezentatorului.

Desigur că noua formă expusă mai sus, poate fi dezvoltată și îmbunătățită. Trebuie să se acorde o mare exigență jocului artiștilor amatori, interpretării, alegerii personajilor, pentru ca toate acestea să se apropie cît mai mult de concepția autorului cărții, pentru a nu denatura ideile esențiale pe care autorul le comunică prin carte cititorilor.

Această frumoasă și atrăgătoare formă de popularizare a cărților ar trebui însușită și extinsă cît mai mult. Eficacitatea ei a fost verificată în practică și a dat rezultate bune, care se oglindesc în creșterea numărului cititorilor la bibliotecile unde prezentarea artistică a fost introdusă și unde s-a remarcat un mare interes pentru cărțile popularizate.

Cînd nimeni nu se preocupă de BIBLIOTECA*

VINICIU G.

Într-o zi însorită de octombrie am coborît în mica și încîntătoare stație „Băile Victoria“ de lângă Oradea. Odată cu noi s-a revărsat din tren un adevărat puhoi de oameni, vizitatori din împrejurimi sau din diferite colțuri de țară, trimiși aici prin grija regimului democrat-popular să-și refacă sănătatea. Ba, lucru foarte obișnuit, printre cei ce călcau voioși către stabilimentele ascunse printre copaci, erau și cîțiva străini.

Trebuia să participăm la o consfătuire cu cititorii pe marginea colecțiilor „Luceafărul“ și „Meridiane“, editate de E.S.P.L.A. Eram emoționați, știind că în asemenea localități se întîlnesc oameni de cele mai diferite profesii, cu gusturile cele mai variate, și la care se pot învăța multe dintr-o discuție de soarelui acesteia ce trebuia să aibă loc. Aurul blind, împrăștiat cu atîta dărnicie peste arbori și pajiști de soarele tomnatic, aleile curate, straturile cu flori ce zimbeau încă vesele trecătorilor, vilele cochete care te îmbiau parcă prin frunzișul copacilor, ca și larma veselă din jurul meu, făceau să se împrăștie teama, să crească bucuria unei întîlniri cu cititorii în condiții deosebit de prielnice. Mergeam fără nici o grijă către club, unde eram sigur că sîntem așteptați. Consfătuirea fusese anunțată din timp, tovarășii își luaseră toate angajamentele posibile, așa că totul trebuia să meargă bine. Imi și pipăiam carnețelul din buzunar, îngrijorat că va fi neîndestulător pentru a-mi lua note.

Aproape de club ne-am întîlnit cu o

tovarășă, cu ochi vioi și bujori în obraji. Purta halat peste rochia sinilie. Ne-a privit lung, parcă a vrut să se oprească, parcă ar fi trecut înainte. Am oprit-o noi:

— Tovarășă, te rugăm să ne spui unde îl putem găsi pe tovarășul responsabil cultural al stațiunii?

Ne-a privit iar lung, cercetător și ne-a întrebat cu îndoială:

— Dar cine sînteți dumneavoastră?

— Am spus cine sîntem și de ce am venit. I-am cerut să ne îndrepte la responsabilul cultural al stațiunii. A ezitat să ne răspundă. Era vădit incurcată. Pe urmă a îngăimat, dar fără convingere, se vedea că nu știe să mintă:

— Păi... el... e la o conferință... pentru conferință... lucrează.

De aici înainte încep amărăciunile. Tovarășul Radu Mihai, responsabilul cultural, a dispărut, s-a ascuns undeva să lucreze, deși a promis că va organiza consfătuirea și va participa la ea. Afișe nu s-au făcut, dar „lumea știe“, cum ne încredințează însoțitoarea noastră, tovarășa Dacen Florica. Ea e „adjuncta“ tov. Radu Mihai. Între timp să vizităm biblioteca. Biblioteca, tovarășa Bratu Viorica, răspunde cam în silă la întrebările noastre, care nu se deosebesc cu nimic de ale oricărui cititor. Nu cunoaște cărțile; nu cunoaște nici autorii. Nu poate recomanda nimic. Nu știe dacă are ca cititori mai mulți muncitori, funcționari sau elevi.

La toate, are același răspuns, drept scuză:

— Știți, la noi, tovarășe, vizitatorii nu stau mai mult decît 21 zile...

— Și în 21 zile nu citesc? mă prefac eu neștiutor.

— Ba da!... dar.. stau numai 21 zile.

Pentru că vizitatorii stau numai 21 zile, tov. Bratu Victoria își duce munca pe apucate, fără dragoste, fără interes. O evidență exactă a cărților n-are. Despre fișe pentru cititori n-a auzit. Din cele 2 registre în care trece numele cititorului și cartea luată, curg foile. Scri-sul dinăuntru e atât de neciteț și murdar că orice încercare de a-l descifra pare zadarnică. Iar dacă stărui să aflî numele autorului sau titlurile lucrărilor, apoi te îngrozești și te întrebi cînd au apărut în țara noastră cărți cu asemenea titluri pocite și semnate de niște autori de care n-a mai auzit nimeni. Noroc că cititorii nu o prea întrebă pe tov. Bratu Viorica. Ei merg la dulap, urmăresc pe cotoarele cărților titlurile și

autorii pînă găsesc ceva ce i-ar interesa și cer cartea. Despre afișe, îndemnuri la lectură, lozinci mobilizatoare, despre panouri, vitrine, etc. nu știe tov. Bratu Viorica. Și apoi... vorba ei: „la noi, tovarășe, vizitatorii nu stau decît 21 zile“.

Cînd, două ore mai tîrziu, priveam lumea adunată întimplător în sala de festivități a stațiunii și urmăream cu cîtă plăcere și cu cît interes ascultau cuvintele despre cărți mă gîndeam: „E bine că nu am cedat primului impuls și n-am renunțat la consfătuire, așa nepregătită cum a fost“. Dar de ce trebuie să fie vitregiți acești vizitatori față de cei din alte stațiuni, unde bibliotecile au o activitate atât de frumoasă, cînd și aici s-a făcut totul, s-a amenajat sală cu dulapuri, mese, scaune, s-au cumpărat și se cumpără cărți? S-a neglijat însă un lucru: controlul celor însărcinați cu această muncă. Ar trebui să se ia măsuri... înaintea celor 21 zile..

Cîteva păreri în legătură cu evidența publicațiilor

GRUIA ȘTEFAN
Directorul Direcției bibliotecilor

Interesantul articol al tov. M. Curcăneanu: *Evidența publicațiilor în bibliotecile de învățămînt superior* ridică o serie de probleme care pe lângă aspectul lor strict utilitar, indicate de altfel și în titlul articolului, lărgeste discuția și asupra unor probleme teoretice de biblioteconomie.

Tovarășul Curcăneanu pune în discuție utilitatea formei actuale a inventarului în bibliotecile științifice și oportunitatea unificării evidenței în diferite tipuri de biblioteci.

Cred că este necesar să fie puse în discuție aceste probleme; îmi permit însă să nu fiu de acord cu soluția propusă de autor.

Este foarte just că s-a ridicat problema de a se diferenția evidența în bibliotecile științifice și în cele de masă. Ținînd seama de deosebirile dintre formele și volumul muncii din aceste biblioteci, unele reguli unificate în tehnica bibliotecară (nu mă refer numai la formele de evidență, ci și la regulile de descriere) au dus, pe de o parte, la sărăcirea instrumentelor de muncă, pe de altă parte, au introdus o serie de sarcini nu întotdeauna motivate, ca de exemplu, numărul extrem de mare al indicilor de clasificare care figurează în fișele tipărite ale Camerei Cărții și care încarcă fără rost cataloagele bibliotecilor de masă, mici.

Va trebui în viitor să ne gîndim la diferențierea metodelor de muncă, fără însă a reveni la o prea mare varietate, existentă înainte, păstrînd mai departe avantajele pe care le oferă unele forme generalizate pe plan republican, anume:

— posibilitatea de a unifica învățămîntul bibliotecar și acomodarea cadrelor de bibliotecari la condițiile de muncă din biblioteci.

— prețul de cost al formularelor (care ar crește în cazul cînd ar fi editate în multe feluri):

-- ușurința pentru publicul cititor de a găsi aceleași forme de prezentare a cărților și de servirea a lor în bibliotecile noastre.

Să privim evidența publicațiilor sub aspectul larg al problemei. Ca parte a organizării și folosirii fondurilor de publicații, ea nu cuprinde numai inventarul și registrul de mișcare a fondului, ci înglobează și formele de evidență a publicațiilor periodice, catalogul topografic — și sub un anumit aspect și cataloagele — ca evidența a titlurilor, ținute în ordine alfabetică, sistematică, etc.

Accentuez că cele ce urmează se referă numai la bibliotecile științifice.

Este evident că în bibliotecile de masă, unde fondul este organizat, în general, pe materii și unde nu există catalog topografic și unde mai ales, condițiile de securitate a fondurilor de cărți și a cataloagelor sînt mult mai reduse ca în bibliotecile științifice, registrul inventar își păstrează întreaga valabilitate în forma sa actuală.

Inventarul este un document administrativ: menținerea lui nu este motivată din punct de vedere biblioteconomic. Ca orice instituție, care se ocupă cu colecționarea și punerea în folosință a bunurilor materiale, bibliotecile trebuie să rezolve o serie de sarcini administrative care nu servesc propriu-zis scopului instituției, menirii sale. Rostul evidenței, sub formă de inventar, este să justifice (din punct de vedere al gestiunii financiare) existența fiecărui exemplar, să împiedice abuzurile în gestiunea bunurilor. Inventarul cuprinde cărți, este și un document al istoriei bibliotecii: dar acestea sînt aspecte secundare, care sînt incomparabil mai bine reprezentate în alte documente ale bibliotecii (registrul de mișcare, cataloage).

Folosul inventarului (în afara caracte-

rului său administrativ) este aproape nul pentru munca bibliotecii științifice.

Catalogul — inventar (sub formă de registru) a devenit o curiozitate de muzeu. Verificarea fondului se face pe baza catalogului topografic; datele cu privire la creșterea și componența fondurilor ni le oferă registrul de mișcare a fondurilor.

Iată de ce, marile biblioteci din străinătate, caută să reducă munca de inventariere la minimum strict. Sînt însă biblioteci științifice care au eliminat complet această formă de evidență.

Voi examina mai jos, cîteva din formele de inventar folosite; toate tind spre simplificarea, ieftinirea acestui proces de muncă.

Este evident, că registrul inventar, sub forma actuală folosită în bibliotecile noastre este costisitor și nerațional, dar nu pentru motivele invocate de tov. Curcăneanu.

Inventarul fiind un act administrativ, cartea este înregistrată în acest act, numai sub aspectul ei de bun material. Contabilul verificator privește cărțile înscrise în inventar în mod foarte prozaic; ca orice bun sau marfă intrate în patrimoniul social. Marfa este un obiect exterior, un lucru care prin proprietățile sale satisface nevoile omului „Natura acestor nevoi — scria Karl Marx — chestiunea dacă ele provin de exemplu din stomac sau fantezie, este indiferentă”.

Sub acest aspect, inventarul nu poate renunța la înregistrarea fiecărui exemplar, cum nu poate renunța la înregistrarea fiecărui obiect de mobilier din serviciul de catalogare.

Valoarea spirituală a publicațiilor — sau mai prozaic, conținutul lor, privește cataloagele bibliotecii și într-o oarecare măsură registrul de mișcare — și nu are nimic de a face cu inventarul.

Registrul inventar are alte dezavantaje de ordin economic: înregistrarea manuscrisă este lentă, registrul nu poate să fie completat decît de o singură persoană (în cazul introducerii mai multor registre paralele, cum se procedează de exemplu la Biblioteca Centrală de Stat, face iluzoriu singurul avantaj al registrului inventar: răspunderea personală și uniformitatea înregistrărilor).

Notarea cotei în cazul marilor biblioteci se face ulterior și foarte anevoios iar registrul inventar este practic de nefolosit pentru verificarea fondurilor în aceste biblioteci.

Din aceste motive, multe biblioteci mari, între care și biblioteca „Lenin” din Moscova, folosesc foi detașate — borde-

rouri — pentru înregistrarea dactilografiată a publicațiilor. Descrierea se rezumă la elemente bibliografice absolut necesare, originalul foii se leagă lunar în volume, iar copiile servesc ca borderouri de însoțire a stocurilor de cărți în procesul de prelucrare.

Și această formă prezintă dezavantajele registrului (neconcordanța a așezarea depozitului, imposibilitatea introducerii cotei în momentul inventarierii).

În unele biblioteci din străinătate inventarul este combinat cu întocmirea fișei de bază. Cărțile se înregistrează sub forma descrierii complete pe foi detașabile (dactilografiate); copia decupată servește ca fișă de bază și însoțește cartea în procesul ulterior al prelucrării (un proces asemănător utilizează și Fondul de Stat al Cărții).

Notăm, că în acest caz se realizează propunerea tovarășului Curcăneanu: descrierea completă în registrul inventar. Însă motivul este accelerarea procesului de prelucrare (combinarea a două operații) și nu încetinirea lui. Chiar sub această formă operația este dezavantajoasă, neeconomică. Crește peste măsură volumul inventarului (deci și cantitatea de hîrtie necesară), spațiul rezervat trebuie să corespundă lărgimei fișei de catalog (75 mm); verso-ul foii de inventar rămîne neutilizat.

Eu nu văd alte avantaje care ar motiva descrierea completă a publicațiilor în inventar.

Cele ridicare de autor ca: dispariția fișelor din toate cataloagele bibliotecii împreună cu cartea sînt calamități posibile, însă informațiile sumare din registrul inventar permit identificarea exemplarului pe baza altor surse bibliografice — dacă acest lucru este necesar (bibliografii naționale etc.).

Folosirea inventarului ca sursă de informare bibliografică — este o doleanță cam anacronică; oricît de „incertă” și „mobilă” este fișa de catalog, nu putem să luăm astfel de măsuri de supraasigurare în fața catastrofelor eventuale — în cît să revenim la metoda catalogului-registru din secolul XVIII.

Nu este exclusă unificarea inventarierii cu catalogarea (adică descrierea completă) sub forma inventarului pe fișe mobile. Metoda aceasta cîștigă teren în mai multe țări. Avantajele sînt evidente: rapiditatea înregistrării prin dactilografiere, desființarea operației de inventariere, posibilitatea folosirii inventarului pentru verificarea fondului, așezînd cu această ocazie fișele în ordinea cotelor; cotele to-

pografice pot fi înregistrate pe fișe de inventar cu mare ușurință, etc.

Și acest sistem are dezavantaje evidente: o mai mare posibilitate pentru ștersături, falsificări, decât în cazul registrelor. Folosirea fișelor nu contravine regulilor generale de evidență; evidența contabilă înregistrează bunurile întreprinderilor *mai ales* sub această formă. De altfel, și bibliotecile folosesc inventarul sub formă de fișe — la evidența anuală a publicațiilor periodice (o formă deosebită a inventarului).

Scoaterea fișelor poate fi împiedecată prin numerotarea lor anterioară, ținerea lor în fișiere speciale; unele biblioteci microfilmază întregul fișier — inventar, pentru o mai mare securitate.

Nu pledez pentru această formă de inventar; mai sînt posibile și alte forme de evidență primară, de exemplu unificarea inventarului cu catalogul topografic (de o mînuire foarte greoaie) etc.

Am vrut să arăt în aceste rînduri că sînt posibile schimbări în formele de evidență și că bibliotecarii trebuie în general, să se preocupe de simplificarea și ieftinirea operațiilor, să se încadreze în mișcarea generală a „reducerii prețului

de cost și a ridicării productivității muncii” (cu toate că în cazul acesta este vorba numai de o analogie, deoarece bibliotecarii nu produc bunuri materiale).

Desigur, regulile existente de evidență în bibliotecile noastre nu pot fi considerate definitive și perfecte — cum nu sînt perfecte și definitive nici regulile de catalogare sau de clasificare, sau alte forme de activitate bibliotecară. Tehnica bibliotecară este supusă evoluției, ca orice alt domeniu; evoluție mai lentă, poate, dar nu din cauza spiritului conservator al bibliotecarilor, cum pretind unii, ci mai ales, din cauza perturbațiilor, pe care le cauzează orice schimbare insuficient chibzuită în viața marilor biblioteci. Istoria bibliotecilor este o mărturie a acestei evoluții.

Privim cu respect formele de evidență, de transcriere etc. elaborate de înaintașii noștri — dar catalogul și inventarul lui Ch. Nodier sau Leibnitz sînt totuși piese de muzeu și nu instrumente de muncă.

Este necesar să schimbăm metodele actuale — și nu numai în domeniul evidenței publicațiilor — cu condiția ca schimbările să se îndrepte în direcția progresului

Discuțiile noastre despre activitatea bibliografică și ultima ediție a „Bibliografiei generale” de N. Denisiev

A. LUPU
de la Biblioteca Centrală de Stat

Mii și mii de cititori din bibliotecile noastre se interesează astăzi de problemele economiei politice, ale situației politice internaționale, ori de publicații privind practica construcției socialismului, ca introducerea a tehnicii noi în întreprinderi, reducerea prețului de cost, aplicarea unei agrotehnici noi în practica agricolă, etc. Interesul cititorilor pentru problemele literaturii, ale creației literare, ale artei în genere, ca și pentru problemele științifice, a crescut în egală măsură. În aceste condiții, bibliotecile noastre regionale răspunzând unui volum din ce în ce mai mare de cereri și-au sporit activitatea informativ-bibliografică.

Alături de această învioreare a activității bibliografice, experiența căpătată în cîteva ani de zile de către bibliografii din bibliotecile regionale, creșterea sensibilă a calificării lor, a prilejuit o discuție interesantă cu privire la activitatea lor și a problemelor bibliografice în general. Inițiativa revistei noastre, care a provocat și care sprijină această discuție este bine venită.

Se poate observa că în discuție au fost ridicate, cu deplină justificare, pe lângă unele probleme practice, și o serie de considerații teoretice privind bibliografia. În legătură cu aceste observații, vreau să atrag atenția asupra unor puncte de vedere noi în concepția lui V. N. Denisiev, despre bibliografie.

Aceasta cu atât mai mult cu cît manualul bibliografului sovietic *Bibliografia generală*¹⁾ ediția 1947, tradus în limba română, a stat la baza calificării bibliotecarilor și bibliografulor noștri, fie că aceștia au studiat individual, fie că au urmat cursurile de perfecționare de 3 luni, Școala medie, Școala tehnică de 2 ani etc. Lipsiți de experiență proprie în metodică muncii bibliografice, manualul lui V. N. Denisiev a constituit pentru noi un ajutor de neprețuit. Totuși, numai acest manual nu poate să clarifice foarte problemele teoretice, mai ales dacă avem în vedere lipsurile primei ediții. Este adevă-

rat că au mai fost traduse la noi o serie de studii și articole foarte interesante ale altor bibliografi sovietici, materiale cuprinzând precizări prețioase și puncte de vedere noi, dar în marea lor majoritate au rămas necunoscute bibliografulor și bibliotecarilor din bibliotecile de masă.

S. Marica, bibliograf în biblioteca regională din Iași, după ce arată că activitatea bibliografică nu se poate desfășura în condiții bune fără o serioasă îndrumare teoretică, scrie pe bună dreptate: „Serviciile bibliografice ale bibliotecilor regionale s-au resimțit pînă astăzi de lipsa acestei îndrumări teoretice.”²⁾

Pentru îmbogățirea cunoștințelor teoretice ale bibliografulor noștri, apariția ediției a treia a lucrării lui V. N. Denisiev³⁾ și mai ales discuțiile purtate de bibliografii sovietici în legătură cu manualul acesta, trebuie să fie în atenția tuturor celor care se ocupă de această muncă.

Revizuinđu-și substanțial lucrarea, Denisiev, ca de altfel și alți bibliografi de seamă, tratează astăzi bibliografia ca o activitate practică și nu ca o știință. În felul acesta, se clarifică o serie întreagă de nedumeriri și confuzii teoretice, care s-au ridicat și în discuțiile noastre. Din păcate însă, atât *Bibliografia generală* ed. a III-a, cît și celelalte materiale despre care scriam mai sus, sînt necunoscute la noi.

Denisiev, ca și alți bibliografi (de ex. Briskman), au afirmat că bibliografia studiază produsele de tipar dintr-un punct de vedere special, bibliografic. În traducerea folosită de noi a *Bibliografiei generale*, (ed. din 1947) studiului bibliografic al cărții îi sînt destinate două capitole. Lucrul acesta are o mare importanță teoretică. În felul acesta, cartea ca obiect al acestei științe a constituit criteriul principal al întregii teorii despre bibliografie. Majoritatea bibliografulor noștri, a

2) Marica S.: *Activitatea bibliografică în bibliotecile de masă. Căluza bibliotecarului*, 1956, nr. 3, p. 21.

3) Denisiev N. V.: *Bibliografia generală*, ed. 3, Moscova, 1954 (Ed. în I. rusă).

1) Denisiev V. N.: *Bibliografia generală*. București, Editura C.C.S., 1953.

profesorilor care predau bibliografia în școli și cursuri și-au însușit acest punct de vedere.

În cea de a treia ediție a manualului său însă, Denisiev definește bibliografia ca: „un sector al muncii ideologice, care se ocupă cu dezvăluirea conținutului publicațiilor din punct de vedere al valorii lor ideologice, științifice și practice, spre a ușura oamenilor muncii folosirea lor“.

Apreciind bibliografia ca activitate practică, autorul pune în centrul considerațiilor teoretice despre munca bibliografică, cititorul, și lasă de-o parte lungile și nefolositoare observații privind cartea ca obiect de studiu al științei bibliografice.

I. I. Rosetinski, într-un articol din *Bibliografia sovietică*¹⁾ în care critica manualul lui Denisiev pentru că mai păstrează unele lipsuri semnalate în primele două ediții, definește și mai clar bibliografia ca: „o activitate practică de informare asupra produselor de tipar și a propagandei lor printre cititori, în vederea folosirii publicațiilor în scopuri politice, științifice, practice și educative“.

Practica noastră confirmă acest punct de vedere. Bibliografiile din bibliotecile de masă și-au dat seama că munca bibliografică depinde în primul rând de cititori, de cerințele și nevoile acestora. Ei au trebuit să-și fixeze atenția asupra cititorilor și nu asupra studierii abstracte a cărților.

Desigur că pentru bibliografi practicieni și mai ales pentru bibliografi noștri din bibliotecile de masă, teoria bibliografiei este de mare importanță.

Este necesar ca teoria să limpezească, să clarifice noțiunile și terminologia folosită în bibliografie, metodele cele mai bune în munca de întocmire a materialelor bibliografice cum sînt, selecționarea sau adnotarea publicațiilor etc. Și toate acestea să fie generalizarea teoretică a experienței din practica bibliografică.

Deosebirea dintre teoria bibliografiei (așa cum este cunoscută azi la noi) și problemele practicii bibliografice, ridică multe nedumeriri. Scriind despre activitatea secției bibliografice a bibliotecii din Tg. Mureș, Mina Ring²⁾ arată clar că interesul cititorilor, nevoile lor de informare au determinat întreaga lor muncă. „Cu toate acestea nu ne este clar întrucît

concepția și metodele noastre sînt juste“ — afirmă autoarea articolului din „Călduza bibliotecarului“ — și este fără îndoială că această rezervă izvorăște din neconcordanța dintre teorie și practică.

Recunoscînd același lucru, la rîndul ei S. Marica este tentată să creadă că acest fapt s-ar datoră unor „realități locale“ și cere anumite reguli care „trebuie să existe în bibliografia de recomandare ca și în oricare altă ramură de știință“.

Se înțelege că în munca de alcătuire a diferitelor materiale bibliografice, problema studierii publicațiilor de către bibliograf, presupune cercetarea acestora, după anumite metode, o atenție deosebită privind calitatea lor, selectarea în funcție de scopul și destinația materialului bibliografic ce se întocmește.

Ridicînd problema adnotărilor, bibliograful de la Iași se întreabă însă dacă trebuie să se indice conținutul cărții, ideea sa de bază, un sumar și o apreciere generală, uneori și date asupra autorului sau adnotarea să conțină ceea ce i se pare bibliografului strict necesar pentru a da o idee informativă asupra cărții respective. Și aici ea are în vedere numai cartea supusă bibliografierii și nu cititorul, căruia i se adresează materialul bibliografic. De fapt și adnotările se fac pentru și în funcție de cititor.

Pentru o anumită categorie de cititori, pentru cei care au cunoștințe în problema respectivă, sublinierea ideii de bază și o apreciere generală a cărții, articolului etc., sînt suficiente. Pentru altă categorie, pentru începători în studiul aceleiași probleme este necesară o adnotare mai largă, mai amănunțită, o înșirare a sumarului cărții sau a capitolelor mai importante, date privind autorul operei etc.

Toate celelalte întrebări, ridicate în discuția noastră privind felurile bibliografiei, selecționarea, clasificarea, descrierea și adnotarea publicațiilor în procesul muncii de întocmire a materialelor bibliografice își pot găsi răspunsuri foarte clare, dacă se consideră bibliografia o activitate practică, orientată precis ca scop și destinația nevoilor cititorilor, dacă se consideră esențial elementul „cititor“ și nu „carte“.

Pe bună dreptate, prof. Dan Simonescu¹⁾ arată că felurile bibliografiei trebuie stabilite după criteriul „Ce scop are această lucrare, cui o adresăm?“ Din păcate însă, acest criteriu este declarat valabil de către autorul articolului numai

1) Rosetinski I. I.: Despre teoria și practica bibliografiei. *Bibliografia sovietică*, nr. 42, 1956, pag. 37.

2) Ring Mina: Din activitatea secției bibliografice a bibliotecii noastre. „Călduza bibliotecarului“, 1956, nr. 5, p. 3.

1) Simonescu Dan: Cîteva precizări în legătură cu activitatea informațiv-bibliografică în bibliotecile de masă. „Călduza bibliotecarului“, 1956, nr. 6, p. 34.

pentru bibliotecile de masă. Oare bibliotecile științifice, tehnice, ale școlilor și institutelor de învățământ superior nu-și pot orienta activitatea bibliografică din același punct de vedere?

Este folositor să ne mai pierdem în clasificarea a zeci de feluri de bibliografii stabilite după multe alte criterii: cronologic, tematică, volum, speciale, personale etc.?

Bibliografiile sovietice consideră ca deplin fundamentată următoarea clasificare a principalelor feluri de bibliografii: bibliografia de evidență și înregistrare, cea critică și cea de recomandare. Aceste categorii includ în opera lor pe toate celelalte despre care scria tov. Dan Simonescu.

Limitarea bibliografiei de evidență și înregistrarea numai la simpla semnalare a publicațiilor este însă o greșeală. Intreaga bibliografie marxist-leninistă are la bază aceleași principii care permit bibliografiei de evidență și înregistrare să nu fie o înregistrare mecanică și formală a întregii producții ce iese de sub tipar, ci să fie în același timp o bibliografie de recomandare, după cum caracterul critic stă la baza atât a bibliografiei critice, cât și a celei de recomandare.

În legătură cu aceasta, în mod greșit s-a înclătănit la noi termenul de „bibliografie științifică” numindu-se astfel bibliografia de evidență și înregistrare în opoziție cu bibliografia de recomandare.

Folosind această denumire, S. Marica, găsește chiar un termen nou și pentru bibliografia de recomandare, numind-o deoseori „de popularizare” și deosebește greșit aceste bibliografii. Cercetătorii, specialiștii au nevoie în mare măsură și de bi-

bliografii de recomandare. Ei vor să afle, și chiar în primul rând, ce s-a editat mai important, mai de seamă, în domeniul lor de cercetare, după cum masele largi de cititori folosesc bibliografia de evidență și înregistrare. Buletinul bibliografic al Camerii Cărții se adresează, de exemplu, în egală măsură și maselor de cititori.

Alți bibliografi repartizează bibliografia „științifică” (citește: de evidență și înregistrare), bibliotecilor științifice, iar bibliografia de recomandare, bibliotecilor de masă. Practica infirmă însă această împărțire, pentru că bibliotecile științifice și tehnice lucrează în mod obișnuit atât bibliografiile de evidență și înregistrare ca și de recomandare, după cum același lucru îl fac bibliotecile de masă bine organizate. În privința termenului „bibliografie științifică” — îl consider impropriu, dat fiind că tot atât de științifice trebuie să fie și bibliografiile de recomandare ori bibliografiile critice.

În concluzie, cred că pentru a ajuta serios pe bibliografiile din bibliotecile de masă, Biblioteca Centrală de Stat va trebui să traducă și să pună la dispoziția acestora, ediția a 3-a a *Bibliografiei generale* a lui V. N. Denisiev. Redacția revistei noastre ar putea de asemenea să ne ajute, editând periodic culegeri de materiale, articole, studii ale bibliografilor sovietici și de la noi. Având la îndemână și cercetând un material bogat și la un nivel științific înalt, vom putea să ne clarificăm toate problemele privind teoria bibliografiei.

În privința discuțiilor în cadrul revistei, ar fi tot atât de util dacă le-am orienta și spre analiza concretă a unor materiale bibliografice, întocmite de bibliotecile noastre.

Vizitând bibliotecile din R.P.R.

K. VOIHANSKAIA
directoarea bibliotecii Herzen din Kirov

La invitația Ministerului Culturii din R.P.R. o delegație de activiști culturali din Uniunea Sovietică, formată din A. N. Kosloy, directorul Casei de creație populară a orașului Leningrad, P. Klimentov, șeful secției de cinematografie a orașului Moscova, M. G. Bilcenko, directorul Biroului de conferențieri regionali din Lvov, K. i. Vladimirov, șeful Secției culturale din Kuibisev și K. M. Voihanskaia, directoarea bibliotecii „Herzen” din orașul Kirov, a vizitat România spre a cunoaște mai de aproape activitatea culturală, inclusiv cea a bibliotecilor din R.P.R.

Cele trei săptămâni petrecute în țara dvs. au lăsat o impresie de neșters în inimile și mințile tuturor delegaților. Ori unde am venit, am fost primiți peste tot cu multă căldură.

Cu prilejul numeroaselor întâlniri, oamenii simpli din România și-au exprimat dragostea și simpatia față de Uniunea Sovietică, iar activiștii culturali și în special bibliotecarii, au vorbit despre necesitatea unor contacte personale și mai active, despre necesitatea schimbului de delegați, îngăirea schimbului de cărți și de materiale bibliografice și metodice.

Interesant și plin de conținut a fost programul alcătuit de către tovarășii din România.

Ca bibliotecară, am avut posibilitatea să cunosc, într-un timp relativ scurt, 15 biblioteci situate în diferite regiuni ale țării. La București am vizitat Biblioteca Centrală de Stat, Biblioteca Academiei R.P.R. și biblioteca „Nicolae Bălcescu”.

În regiunea Constanța am cunoscut activitatea bibliotecii regionale, a bibliotecii raionale din orașul Tulcea, cercetînd după aceea două biblioteci sătești din comunele Mihai Viteazu și Jurilovka.

În regiunea Stalin am urmărit cu mult interes activitatea bibliotecii regionale, unde tînărul colectiv de bibliotecari depune multă energie și perseverență ca să pună la îndemîna

cercurilor largi de cititori fondurile de cărți ale bibliotecii.

Biblioteca raională din Sibiu poate, pe drept cuvînt, să se mîndrească cu fondurile de cărți pe care le posedă, cu colecțiile de periodice din veacul al XIX-lea și cu fondul ei de manuscrise.

Biblioteca sîtească din Cristian, regiunea Stalin, cu un fond de 5.000 volume, are 682 de cititori, care au împrumutat 9300 de cărți. Aceste date nu sînt de loc neînsemnate. Bibliotecara Elisabeta Abagiu, activează pe baza unui plan de deservire a populației sătești cu cartea. Biblioteca are o sală de lectură cu 20 de locuri, înzestrată cu mobilier special, pe care l-a primit de la biblioteca regională. Tov. Abagiu lucrează la această bibliotecă de la înființarea ei, adică din 1952; ea a îndrăgit munca de bibliotecă și a obținut rezultate pozitive.

În prezent, biblioteca regională din Pitești își organizează munca în noua clădire ce i s-a destinat și nu are posibilitatea să acorde atenția cuvenită activității bibliotecilor din regiune. Probabil, că tot acesta e motivul pentru care biblioteca raională din Cimpulung n-are o evidență precisă a muncii din lunile septembrie și octombrie. Insuficient de activă este și biblioteca din satul Domnești.

Una din cele mai vechi biblioteci pe care am avut posibilitatea s-o cunosc, este Biblioteca Universitară din orașul Cluj, fondată în 1872, odată cu universitatea de acolo. Ea a căpătat anumite tradiții pe care le continuă și astăzi. Caracteristic pentru această bibliotecă este activitatea ei în două direcții. În primul rînd, biblioteca e pusă în slujba întregului proces de învățămînt al universității și în al doilea rînd îndeplinește funcțiile unei biblioteci publice. Foarte prețios este faptul că această bibliotecă desfășoară o activitate bogată în domeniul bibliografiei locale.

În toate bibliotecile pe care le-am vizitat, am rămas plăcut impresionată

de colectivele de muncă. Acestea sînt formate din oameni tineri, plini de energie și putere, capabili să depună eforturi constructive pentru înflorirea patriei lor.

Luna Prieteniei Romîno-Sovietice, care s-a deslășurat în cursul vizitei noastre din R.P.R., și-a găsit oglindirea și în activitatea bibliotecilor. În sălile de lectură sau la secțiile de împrumut, au fost organizate expoziții de cărți închinată prieteniei dintre cele două popoare.

O activitate interesantă desfășoară bibliotecile pentru atragerea de participanți la concursul „Iubiți cartea”.

Trebuie să mă opresc în mod deosebit asupra activității cu copiii. În acest domeniu bibliotecarii din R.P.R. dau dovadă de multă inventivitate, perseverență și dragoste în lupta pentru obținerea unor rezultate bune. Priceperea de a oferi copilului cartea necesară într-o formă corespunzătoare, cere de la bibliotecar multe cunoștințe și o adevărată măiestrie.

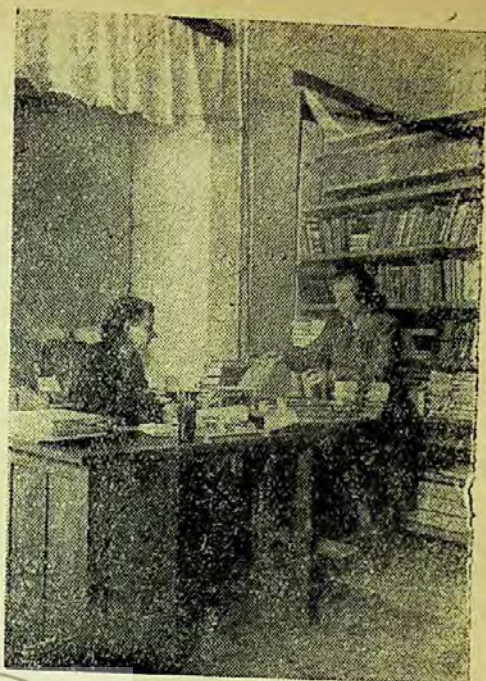
O impresie frumoasă face ordinea în care sînt așezate cărțile în rafturi. O aranjare bună a cărților asigură în același timp și păstrarea lor.

Activitatea de masă a bibliotecilor are un caracter specific și este variată ca formă. Una și aceeași formă este interpretată de bibliotecari în mod diferit. Se vede, că aci, ar trebui să domine preocuparea pentru problema creării de materiale metodice; acestea ar ajuta bibliotecarilor ca, odată cu desăvîrșirea și variația formelor și metodelor muncii de masă, să găsească pentru ele criterii unice.

Cu toate că majoritatea bibliotecilor pe care le-am vizitat sînt înființate din 1951—1952, toate au cataloage alfabactice, iar la multe au fost întocmite și cataloagele sistematice. Un merit al Ministerului Culturii este faptul că aprovizionează bibliotecile pe linie centrală cu toate materialele (tehnice) de bibliotecă.

Cu toată activitatea bogată pe care o desfășoară bibliotecile Ministerului Culturii, ele au nevoie de ajutor metodic, necesitate și mai mult simțită, datorită faptului că majoritatea bibliotecilor de la sate nu au bibliotecari salariați, ci sînt conduse de bibliotecari voluntari, aleși din rîndurile învățătorilor.

Una din condițiile de bază pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor este priceperea de a planifica această muncă și de a închina activitatea cu car-

Secția de prelucrare a cărților a bibliotecii Herzen din Kirov

tea scopului rezolvării sarcinilor politice și economice ale țării.

Din acest punct de vedere, Biblioteca Centrală de Stat și cabinetul ei metodice au de depus o activitate interesantă și bogată. La îndeplinirea acestei sarcini, cabinetul metodic va primi ajutorul bibliotecilor care în dările de seamă pe 1956 vor arăta lipsurile secțiilor metodice și bibliografice ale bibliotecilor raionale; aceasta va impune prelucrarea problemelor privind îndrumarea lecturii, întocmirea planurilor, deservirea populației sătești, punînd la baza lor criterii științifico-culturale.

Prin folosirea unor variate forme și metode de muncă, trebuie să se obțină o asemenea situație încît toate bibliotecile să-și organizeze activitatea în condiții care să le permită să devină modele în deservirea cu cartea a oamenilor muncii din R.P.R.

Ar fi bine ca în anul viitor să se acorde o atenție și mai mare organizării activității biografice și de informare. Cabinetul metodic al Bibliotecii de Stat ar putea să elaboreze instrucțiuni sau o scrisoare despre organizarea acestei munci.

În anul ce vine ar trebui să se organizeze la toate bibliotecile regionale

fonduri de cărți speciale ale secțiilor de îndrumare bibliografică, să se stabilească funcțiile bibliografilor și ale metodiștilor și să se întocmească fișiere tematice cu articole din ziare și reviste, lărgindu-se treptat munca de informare. În același timp, munca de informare trebuie să se desfășoare în două direcții: pe de o parte să informeze diferite cercuri de cititori asupra cărților, iar pe de altă parte, să informeze cititorii despre bibliotecile existente, despre activitatea lor și locul unde se găsesc. Ar fi bine să se editeze diferite materiale despre felul cum pot fi folosite cataloagele, lucrări cu privire la modul cum trebuie citită o carte, făcându-se însemnări în legătură cu problemele respective. Această activitate se poate desfășura și de la om la om, printre muncitori, țărani și elevi, mai ales cu cei care studiază individual.

Perspectivă mari și luminoase stau în fața Bibliotecii Centrale de Stat. Nu există nici o îndoială că, cu ajutorul organizațiilor de partid și de stat, biblioteca va face față sarcinilor sale. Cheazășie este faptul că în momentul de față lucrează un colectiv bun și că biblioteca are la dispoziție un fond bo-

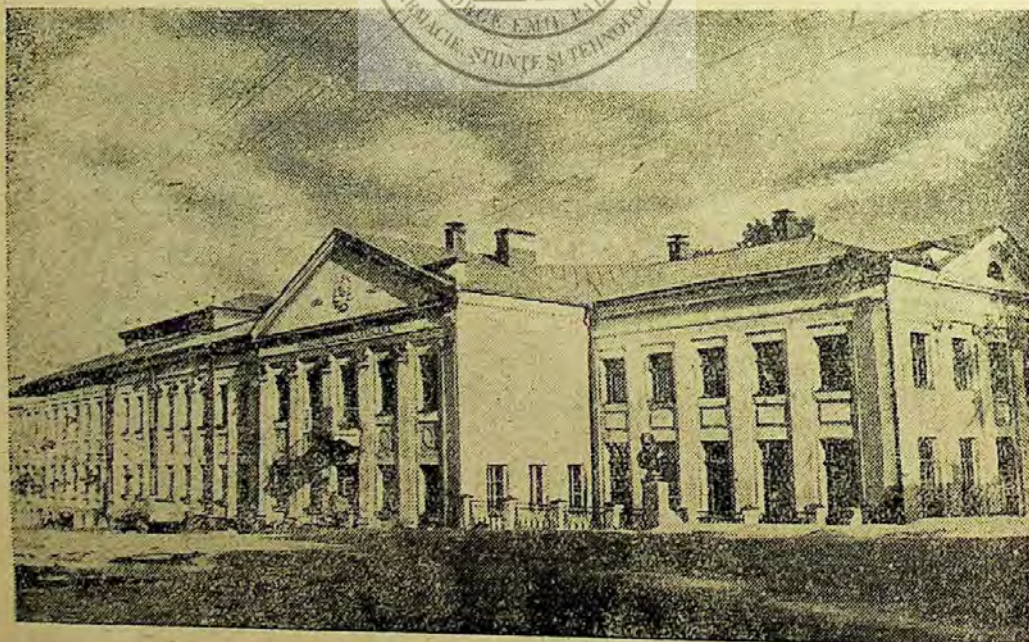
gat de cărți. Ea are anumite sarcini și o îndrumare justă din partea Ministerului Culturii.

Timpul scurt petrecut în țară, nu mi-a dat posibilitatea să cunosc și alte biblioteci fruntașe din R.P.R. Dar ceea ce am văzut, îmi dă posibilitatea să afirm că s-au făcut multe în această direcție, dar că mai sînt multe de făcut. Această sarcină o înțeleg foarte bine bibliotecarii și o vor îndeplini pentru înflorirea patriei lor minunate.

Cu multă bucurie voi transmite colectivului de muncă de la biblioteca regională „A. I. Herzen” din orașul Kirov, propunerea făcută de directorul Direcției bibliotecii din R.P.R., tov. Gruia, pentru organizarea unui schimb de experiență între biblioteca regională „Herzen” și biblioteca regională Stalin; sînt încredințată că colectivele acestor două biblioteci vor depune toate eforturile ca munca lor să devină mult mai bună decît în prezent.

Un schimb permanent de materiale tipărite, va îmbogăți și lărgi experiența acestor două colective.

Sînt sigură că schimbul de experiență pe care l-am stabilit va da rezultate pozitive.

Clădirea bibliotecii regionale „Herzen” din Kirov

FIGURI de BIBLIOTECARI

AL. SADI
Ionescu

IOAN LUPU

În anul acesta, la 20 septembrie, s-au împlinit 30 de ani de la moartea bibliotecarului și bibliografului Alexandru Sadi Ionescu. Firul vieții lui s-a curmat fulgerător, în urma unui atac de inimă, pe cînd scria, la masa sa de lucru din sala cataloagelor Bibliotecii Academiei Romîne, indicele de clasificare pentru cartea ce poartă cota II 82.412. 1) Odată cu el a dispărut una dintre cele mai luminoase figuri de bibliotecari și bibliografi din țara noastră și primul *zecimalist* român.

Al.-Sadi Ionescu s-a născut la 21 iunie 1873, la Saint-Maurice (Seine), în Franța, datorită împrejurării că părinții săi se aflau acolo într-o călătorie, pe vremea cînd tatăl său își completa studiile de medicină veterinară. 2)

Studiile și le-a făcut în București, cele secundare la liceul Matei Basarab, iar cele universitare la Facultatea de litere și filosofie, unde a avut ca profesor pe N. Iorga, sub a cărui îndrumare și-a pregătit și teza de licență, intitulată *Bibliografia critică a călătoriilor făcute în Principatele Romîne de la 1700 la 1859*.

În anul 1899 este numit funcționar la Ministerul de externe. Peste puțin timp însă, datorită unor împrejurări necunoscute, este nevoit să părăsească acest post și pleacă pentru cîtva vreme în străinătate, în Franța și în Belgia.

Reîntors în țară, este primit în anul 1902 la Biblioteca Academiei Romîne, probabil în modestul post de „scriitor”, cum se numea pe vremuri prima treaptă ierarhică a personalului științific din această instituție.

Aici, în cea mai mare bibliotecă a țării, în mijlocul unui corp de bibliotecari, puțin la număr, dar cu o înaltă pregătire profesională și culturală, s-a lămurit și s-a dezvoltat adevărata vocație a vieții lui, aceea de bibliotecar și bibliograf.

Intrat în instituție într-o perioadă cînd se pregăteau mari prefaceri și înnoiri în organizarea ei, Al.-Sadi Ionescu a asistat și a contribuit la reorganizarea din 1904—1905 a Bibliotecii Academiei Romîne, cînd aceasta a început întocmirea noilor cataloage, pe

1) CRACIUN, I.: *Doi bibliologi romîni, Ioan Bianu și Al. Sadi Ionescu*. Cluj, 1937. 49 p. + 2 pl.

2) SIMONESCU D.: *Al.-Sadi Ionescu*, în: *Hrisovul*, I (1941), p. 469—476.

fișe de format internațional (unul alfabetic și unul pe materii după sistemul Otto Hartwig), separarea fondului de periodice de cel al cărților, așezarea pe formate a colecțiilor în rafturi și efectuarea de cataloage topografice, atât pentru cărți, cit și pentru periodice.

Intr-un timp relativ scurt, el și-a însușit în gradul cel mai înalt cunoștințele profesionale privind problemele biblioteconomiei, ale bibliografiei și ale bibliologiei în general. Stăpinit de o nobilă pasiune de a promova în țara noastră știința cărții, a desfășurat o activitate neobosită și multiplă în toate domeniile acestea.

În cadrul Bibliotecii Academiei, el a reorganizat pe baze noi secția periodicelor, dotând-o cu un catalog alfabetic de evidență și cu un catalog sistematic, întocmit pe baza clasificării zecimale. La cîva timp după moartea lui Nerva Hodoș, întâmplată în anul 1913, Al-Sadi Ionescu trece la conducerea serviciului cataloagelor imprimatelor, unde, pe la mijlocul anului 1915, inițiază noul catalog sistematic al cărților, bazat pe clasificarea zecimală, înlocuind astfel vechiul catalog pe materii după sistemul Otto Hartwig, care se dovedise neîndestulător pentru dezvoltarea pe care o luase Biblioteca în ultima vreme.

În același timp Al-Sadi Ionescu lucrează și la organizarea altor biblioteci care îi solicită sprijinul. Începînd din anul 1907 el conduce și biblioteca Ministerului agriculturii și domeniilor. Ceva mai tîrziu, în 1915, începe organizarea bibliotecii și fișierului documentar al Institutului economic românesc. (Despre acest prim mare fișier documentar lucrat pe baza clasificării zecimale nu mai știm astăzi unde și în ce stare se află). În anul 1923 inițiază, cu o echipă de tineri colaboratori de la Biblioteca Academiei, organizarea bibliotecii Ministerului de externe, unde se experimentează pentru prima oară în țara noastră un catalog pe materii analitic (alfabetic — pe subiecte) de mai mari proporții. În anul 1925 face un plan pentru organizarea bibliotecii Ateneului Român și îndrumează în mod practic înființarea acestuia.

Ori și unde se proiectează înființarea sau reorganizarea unei biblioteci, Al-Sadi Ionescu este prezent și nu pregetă să acorde sfatul și sprijinul său pentru orice inițiativă care urmărește să îmbogățească și să îmbunătățească organizarea muncii de bibliotecă.

Al-Sadi Ionescu a fost un adevărat cunoscător și un pasionat propovăduitor al clasificării zecimale în țara noastră. Cunoșcuse probabil sistemul lui Dewey și activitatea Institutului internațional de bibliografie din Bruxelles cu ocazia călătoriei sale prin Belgia și a păstrat mereu legătura cu Institutul, socotindu-se ca unul dintre colaboratorii săi permanenți. Pretuîndeni unde a lucrat, el a înființat cataloage și fișiere sistematice avînd la bază această clasificare, dîndu-și seama de serviciile pe care astfel de instrumente de documentare le pot aduce muncii de cercetare științifică.

În domeniul bibliografiei Al-Sadi Ionescu a desfășurat o activitate tot atât de intensă. Împreună cu Nerva Hodoș întocmește cunoscuta bibliografie a periodicelor românești.¹⁾

În anul 1908 începe publicarea *Bibliografiei economice române*²⁾, cea mai mare bibliografie periodică de specialitate în limba română, întrebunțînd — pentru întia oară în țara noastră — clasificarea zecimală, în vederea sistematizării materialului ei.

În cuvîntul introductiv al primului număr se spune că bibliografia este „redactată de d-nul Al-Sadi Ionescu, bibliotecarul ministerului”, iar în partea finală se adaugă: „Am adoptat clasificarea bibliografică zecimală din cauză că, fiind simplă și rațională, ea tinde a deveni universală; de altminteri multe institute de statistică o practică cu succes în bibliotecile și publicațiunile lor”. Gîndul că prin această bibliografie munca sa se încadrează în activitatea generală a Institutului de la Bruxelles se vede din exprimarea părerii că „astfel se va aduce un folos real și Institutului internațional de bibliografie din Bruxeles, care publică, din 1902, o Bibliografie economică universală”.
Totodată reia și teza de licență, îmbogățindu-i conținutul și extinzîndu-i domeniul

¹⁾ *Publicațiunile periodice românești*. (Ziare, gazete, reviste). Descriere bibliografică de Nerva Hodoș și Al-Sadi Ionescu, cu o introducere de Ioan Bianu. Tom I. Catalog alfabetic. 1820—1906. București, Socec & Co. și C. Sfetea, 1913, in-8°, XXXIII + 812 p. (Academia Română).

²⁾ *Bibliografia economică română*. (Bibliographie économique roumaine). Repertoriu bibliografic al lucrărilor relative la științele sociale, economice și agricole. (Cărți și articole din ziare și reviste). București, I (1908) — VIII (1915); *Serie nouă*: I (1921) — XXI (1941). — Publicația apare pînă în 1915 sub egida Serviciului statisticii generale din Ministerul agriculturii și domeniilor, iar seria a II-a sub aceea a Institutului econo-

de cercetare. Cuprinzând de data aceasta materiale pentru perioada 1246—1859, *Bibliografia călătorilor străini în ținuturile românești* este dată la tipar în anul 1915 sau 1916, însă o întâmplare nefericită face ca tipografia în care se imprima să fie mistuită de incendiu, așa încât din lucrare nu ni se păstrează decât primele 160 de pagini, în două-trei exemplare, dintre care unul se află în păstrare la Biblioteca Academiei R.P.R., cuprinzând materialul pînă la anul 1650.

Soarta tragică urmărește însă și mai departe această valoroasă lucrare. Autorul ei o perfecționează neconținut, pînă la sfîrșitul vieții. Sub formă de manuscris, el o împurmută — cu generozitatea științifică ce îl caracteriza — multor cercetători care i-o cereau spre consultare. Circulînd astfel de la unul la altul, ea s-a aflat la moartea lui, desigur, în niște mîini impii și nerecunoscătoare, căci manuscrisul a dispărut și, cu toate cercelările întreprinse, el nu s-a mai putut găsi.

În anul 1924 apare sub direcția lui Al.-Sadi Ionescu repertoriul bibliografic *Istoriografia romînă în 1921 și 1922*, redactat de Ioachim Crăciun și Ioan Lupu.

Doi ani mai tîrziu, în 1926 Al.-Sadi Ionescu începe publicarea în „Universul Literar” a unui *Buletin bibliografic săptămînal*, care intenționa să fie o bibliografie periodică curentă pentru întreaga producție poligrafică națională. Pentru sistematizarea materialului acestuia adoptă de asemenea clasificarea zecimală. Buletinul încetează o dată cu moartea autorului său.

Printre manuscrisele rămase de la Al.-Sadi Ionescu se găsesc numeroase alte lucrări bibliografice începute sau rămase numai sub formă de proiect. Strînsese mii de fișe pentru întocmirea unei *Bibliografii romînești moderne*, voind să continue astfel „Bibliografia romînească veche” a lui I. Bianu și Nerva Hodoș. De asemenea avea în proiect o lucrare bibliografică cuprinzînd lucrări romînești de un deosebit interes informativ cu caracter internațional: *Contribuții la Repertoriul bibliografic universal*. (Probabil că materialul eră trimis și la Institutul internațional de bibliografie, pentru „Repertoriul” acestuia).

Preocupările lui Al.-Sadi Ionescu în domeniul biblioteconomiei și bibliologiei generale au fost concretizate în mai multe lucrări, dintre care numai una a ajuns să vadă lumina tiparului: *Tovarăși de muncă dispăruți*¹⁾, o serie de opt note bio-bibliografice privitoare la cîțiva bibliotecari de la Biblioteca Academiei (Alexandru Pop, Auxențiu Petruțiu, Nerva Hodoș, Sesar Colescu-Vartic, Septimiu Sever Secula, Ștefan Orășanu, Alexandru Dordea, Ilarie Chendi).

Restul lucrărilor a rămas în manuscris: *Instrucțiuni regulamentare de organizare*, un caiet manuscris în-8°, de 120 pagini, cuprinzînd norme de prelucrare a publicațiilor, pentru serviciile Bibliotecii Academiei Romîne; *Curs de biblioteconomie*, ținut la Școala de arhivistică și paleografie, în anul școlar 1925—1926, un manuscris în-16°, de 1045 pagini; *Plan pentru organizarea Bibliotecii Ateneului Român*, manuscris în folio, 22 pagini; *Note și planul complet pentru o Enciclopedie Romînă*.

Despre multe din aceste manuscrise, ca și despre unele cataloage și fișiere, rămase pe la diferite instituții sau la membrii familiei, nu mai știm astăzi unde sînt, sau dacă, pur și simplu, mai există.

Va trebui să se întreprindă o acțiune de strîngere și păstrare în bune condiții a tuturor acestor lucrări, care reprezintă o prețioasă moștenire a unui mare bibliotecar și bibliograf român, devotat cu totul cărții și muncii de bibliotecă, preocupat — dincolo de neînțelegerea multora dintre contemporanii săi — de gîndul că generațiile următoare vor avea nevoie, pentru construirea unui viitor mai bun, să poată cunoaște cit mai bine valorile științifice și culturale valabile ale trecutului.

Această preocupare a lui Al. Sadi-Ionescu se vedește și din grija pe care o avea de a pregăti cadre tinere care să-i continue opera. Nu-și cruța nici o oboseală în munca de instruire și de perfecționare a tinerilor săi colaboratori, cărora căuta să le transmită, odată cu cunoștințele profesionale, și un adînc sentiment de dragoste și de mîndrie pentru profesiunea lor. Mînat de ardoarea unui adevărat pionier, Al.-Sadi Ionescu s-a dăruit cu totul interesului obștesc, nu și-a cruțat nici o oboseală pentru a crea în țara noastră o școală și o tradiție biblioteconomică. Cu drept cuvînt spunea Ioan Bianu în cuvîntarea ținută la moartea fostului său colaborator: „Ionescu Sadi a fost un muncitor cum foarte, foarte rar se găsește între oameni... muncea mult, prea mult, ceea ce l-a făcut să se istovească și să se stingă la vîrsta de abia 54 de ani... Și-a cheltuit toate puterile numai în slujba cărții, în slujba științei, în slujba culturii...”²⁾

1) Publicată în: *Lui Ion Bianu, amintire*. București, (1921), (pe copertă: 1916), în-28, p. 265—303.

2) *Universul Literar*, XLII (1926), nr. 39, p. 9.

ȘTIRI DIN LUMEA CĂRȚILOR ȘI A BIBLIOTECILOR

În 1957 tirajul total al ziarelor și revistelor tipărite la Moscova va atinge mai mult de 80 milioane exemplare.

Începând din anul viitor vor începe să apară în capitala Uniunii Sovietice 120 de publicații noi din domeniul științelor agricole, medicale și literare.

Pe lângă biblioteca din Lvov a Academiei de Științe a R.S.S. Ucrainene funcționează un cabinet de cărți rare în care se păstrează circa 80.000 de piese rare, vechi de sute de ani.

Astfel este *Herbarium*, tipărită în Germania la 1484, în care desenele de plante sînt tipărite și apoi colorate cu mîna, sau *Cartea cronicilor* apărută tot în Germania la 1493, cu peste 2000 de gravuri.

Tot la acest cabinet se află și cărți tipărite la 1569 de către primul tipograf Ivan Fedorov, cum sînt *Evangelia de învîțătură*, *Apostolii*, *Psaltirea*, *Noul testament*, *Biblia*, etc.

În urma hotărîrii Comitetului executiv al Sovietului de deputați din Moscova, biblioteca pentru copii nr. 83 a primit un nou local, mult mai spațios, care-i permite să-și desfășoare activitatea în condiții mult mai bune. Biblioteca are acum 2 secții de împrumut și două săli de lectură, o cameră pentru prelucrarea cărților, pre-

cum și alte camere. Datorită condițiilor create, biblioteca și-a putut organiza mult mai bine munca, ajungînd ca într-un timp scurt să ridice numărul cititorilor la 3000.

Între noiembrie-decembrie 1956 s-a organizat în U.R.S.S. „Luna răspîndirii cărții sovietice” la care au participat grupe de scriitori din Moscova și Leningrad.

Uniunea Scriitorilor din U.R.S.S. a făcut pregătiri în legătură cu această inițiativă. Numeroși scriitori s-au deplasat în regiunile cele mai îndepărtate ale Uniunii Sovietice, în Extremul Orient, în Siberia, în regiunile pămînturilor întelenite, pe marile sașiere, unde au fost organizate întâlniri cu cititorii lor.

Biblioteca pentru literatură străină din Moscova, fondată în 1921, se numără printre cele mai mari biblioteci din U.R.S.S. Ea are bogate colecții ale unor numeroase opere în limbi străine, privind diferite domenii. Unele ramuri sînt în special bine reprezentate: lingvistică, studii literare, istoria culturii, arta străină (mai mult de 50.000 volume în rusă și în 28 limbi străine) opere literare (în special o colecție de 6000 volume cuprinzînd operele lui Shakespeare și studii închinete acestuia, în numeroase limbi).

Secția științelor pozitive

și ale naturii, creată în 1948 are 210.000 cărți și periodice. Din cele 2000 de periodice străine pe care biblioteca le primește anual din 48 de țări, jumătate sînt reviste științifice și agricole.

La începutul anului 1956, biblioteca număra mai mult de 100.000 publicații în albaneză, bulgară, ungară, poloneză, română, cehă, slovacă, chineză și coreeană.

În prezent, biblioteca pentru literatură străină are aproape 2 milioane de volume în 62 de limbi diferite.

Poporul polonez a primit un dar din partea poporului cehoslovac. Este vorba de manuscrisul celebrilor opere a lui Kopernik: *De revolutionibus orbium coelestium* care se află în Cehoslovacia de mai multe veacuri.

Prețiosul manuscris a fost predat Bibliotecii Jagellone din Cracovia unde va fi păstrat de acum încolo.

Ministerul educației din Grecia, a creat un serviciu de schimb internațional al publicațiilor oficiale. Din ianuarie 1956, acest serviciu editează un buletin bibliografic pentru schimbul de publicații oficiale, care cuprinde lunar lista noilor publicații oficiale grecești.

Pină acum Grecia a încheiat acorduri de schimb cu Franța, Libanul, Anglia și Statele Unite; ea este gata de a încheia asemenea acorduri și cu celelalte țări.

Calendarul nostru

26

ianuarie 1922. Moare scriitorul italian Giovanni Verga. Născut în 1840 la Catania, în Sicilia, Verga aparținea unei familii înstărite, coborînd din nobilimea rurală, dar care de multă vreme se stabilise în oraș trecînd în rîndurile burgheziei. În copilăria sa, scriitorul a fost martorul luptelor pentru unitatea Italiei; el a cunoscut în cercul familiei ecoul apropiat al idealurilor patriotice care însuflețeau burghesia italiană în acea vreme. Părăsind orașul natal, Verga cutreieră Italia minat de dorința de a cunoaște viața. Anii aceștia sînt, de altfel, cei mai importanți pentru formația lui literară, ani care coincid cu deceniul frămîntat al luptei lui Garibaldi și Mazzini împotriva monarhiei. Revenit în 1879 în Sicilia, Verga își consacră întreaga sa operă oamenilor în mijlocul cărora trăise. Pînă în 1890, cînd încetează de a mai scrie, Verga publică lucrările lui cele mai importante: ciclurile de povestiri *Viața la țară* și *Nușele rustice* precum și romanele *Familia Malavoglia* (apărut și în limba romînă) și *Boier Gesualdo*.

De consultat: Verga, Giovanni: *Familia Malavoglia*, București, ESPLA, 1956, 311 p. (Studiu introductiv de Nina Façon, p. 5-34) (Colecția „Clasicii literaturii universale”).

30

ianuarie 1902. S-a născut la Dorohoi scriitorul Ion Călugăru. După o copilărie trăită în mizerie, Călugăru a venit la București, unde și-a cîștigat cu trudă existența, relevîndu-se treptat ca publicist și tot mai mult ca prozator cu o deosebită înzestrare. Trei povești ale sale reunite într-o broșură *Caii lui Cibicioc*, apărută în 1922, îl impun pe autor atenției criticii literare a timpului. Apropiindu-se de mișcarea muncitorească, Ion Călugăru devine membru al P.C.R și activează intens în publicațiile democratice și progresiste, dintre care unele erau îndrumate de partid (Era nouă, Reporter, Cuvîntul liber). Orientîndu-se spre problemele mari ale contemporaneității, spre fenomenele vieții reale, Călugăru crează cele trei valoroase romane *Copilăria unui netrebnic*, *Lumina primăverii*, *Trustul*.

După eliberarea țării, Ion Călugăru și-a dăruit toată activitatea sa cauzei clasei muncitoare și regimului democrat popular, lucrînd nemijlocit, după 23 August 1944, îndeosebi la „Scînteia” și participînd la viața scriitoricească. Principala sa lucrare în anii de după eliberare este *Oțel și pîine*, prima noastră carte nouă despre muncitorii din industria grea. Pentru creația sa literară Ion Călugăru a fost distins cu Premiul de Stat, iar pentru meritele sale în mișcarea muncitorească și în munca obștească a fost decorat cu Steaua Republicii și cu Ordinul Muncii.

De consultat: Crohmălniceanu Ov. S.: Un roman al industrializării socialiste. [Oțel și pîine. Recenzie.] In vol.: *Cronici și articole*. București, ESPLA, 1953, p. 262-276. (Colecția „Studii literare”); Luca, Eugen: Note despre arta lui Ion Călugăru, Contemporanul, 1.VI.56, p. 3; Micu, Dumitru: Un scriitor de neuitat: Ion Călugăru. Scînteia, 3.VIII.56, p. 2; Miron, Dragu: Oțel și pîine. [Recenzie.] Gazeta literară, 4.VIII.55, p. 2; Moraru, N.: In memoriam. Gazeta literară, 31.V.56, p. 7.

PARTIDE COMUNISTE ȘI MUNCITOREȘTI

Amintiri despre primul Congres al Partidului (8—12 mai 1921). București, Editura tineretului, 1956, 104 p. cu ilustrații și facs. lei 1,35. (Institutul de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.).

În cele 100 de pagini ale Amintirilor despre primul congres al Partidului, carte publicată sub egida Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. este cuprins un bogat material. Precedată de câteva facsimiluri și de un substanțial studiu despre Unele documente privind desfășurarea lucrărilor partidului, amintirile propriu-zise aparțin unor vechi militanți ai mișcării muncitorești care evocă episoade și fapte din preajma convocării congresului, din timpul dezbaterilor congresului, din vremea reprimărilor sălbătice care au precedat și au urmat congresul. Autorii acestor amintiri sînt: M. G. Bujor, Iancu Olteanu, Constantin Mănescu, Aron (Aurel) Kahane, Mihail Cruceanu, Th. Iordăchescu și Mihai Macovei. Paginile scrise de el cuprind episoade de luptă dirză. Astfel este momentul în care covârșitoarea majoritate a congresiștilor își pune semnătura, în fața comisariului regal, pe declarația de afiliere la Internaționala III-a. Ei sînt conștienți că, indiferent de consecințele ce le va avea pentru ei această mărturisire de încredere în viitorul clasei muncitoare, au pus în mișcare o forță care nu va mai putea fi nici oprită, nici înăbușită. Paginile acestora cuprind și episoade asupra cărora își pune pecetea furia dezlănțuită a oligarhiei romine, cum este episodul în care se descriu chinurile la care a fost supus Pavel Tcacenco. Fiecare rînd arată care a fost trista soartă a muncitorimii sub regimul burghezo-moșieresc, cît de grea a fost lupta clasei muncitoare pentru eliberarea ei.

Aceste amintiri constituie o mărturie a forței invincibile a ideilor care au

însuflețit și însuflețesc lupta clasei muncitoare.

ȘTIINȚE NATURALE

KUDREAVȚEV, B. B.: Sunete care nu se aud. București, Editura Cartea Rusă, 1956, 139 p., lei 1,60. (Colecția „Știința pentru toți“).

Lucrarea conține un studiu, expus pe înțelesul tuturor, cu privire la descoperirile în domeniul ultrasunetelor (adică a sunetelor care nu se aud cu urechea liberă), a proprietăților acestora și aplicării lor practice în fizică, tehnică, industrie, medicină, știința militară, etc. Proprietatea pe care o are ultrasunetul de a omorî microorganismele, a dus la folosirea lui pentru sterilizarea laptelui și conservarea diferitelor produse alimentare, ca și în tratamente medicale. El mai are de asemenea, proprietatea de a schimba caracteristicile chimice și biologice ale unor anumite molecule.

Transformările chimice pe care le produce ultrasunetul a dat naștere unui capitol nou în chimie: fonochimie, asupra căreia cartea aduce cele mai noi date din lucrările și experiențele oamenilor de știință în acest domeniu, ca de pildă, accelerarea proceselor de maturare a vinurilor sau îmbătrînirea aliajelor de aluminiu, căroră ultrasunetul le transmite o duritate de optzeci de ori mai mare decît cea obișnuită.

În capitolul Ultrasunetul — ajutorul omului sînt redate, de asemenea, multiplele aplicațiuni ale tehnicii moderne prin folosirea ultrasunetului ca de pildă, fărâmițarea unor corpuri solide, procedeu de pe urma căroră se pot obține diverse emulsii pentru industria alimentară, industria de construcții, textilă, în agricultură, în medicină, în prepararea unor produse farmaceutice, în purificarea aerului, ș.a.m.d.

În ultimele două capitole este vorba mai întîi de întrebunțarea ultrasunetului ca mijloc de control pentru descoperirea defectelor la diferite piese în-

dustriale și mașini sau în medicină pentru stabilirea exactă a diagnosticului unei boli, pentru măsurători exacte etc., după care se descrie microscopul ultrasonor care face vizibile corpuri care nu se pot vedea nici cu cel mai bun microscop optic.

În încheiere autorul face câteva considerații asupra perspectivelor nelimitate pe care ultrasunetul le rezervă științei moderne.

TEHNICA. INDUSTRIE. ORGANIZAREA INTREPRINDERILOR SOCIALISTE

MARIAN PAUL : Folosind toate posibilitățile. Din experiența a două întreprinderi. București, Editura de stat pentru literatură politică, 1956, 64 p., 0,85 lei.

Broșura cuprinde o analiză a felului în care au muncit în cursul anului 1955 două fabrici de încălțăminte pentru ridicarea productivității muncii, reducerea prețului de cost și îmbunătățirea calității produselor.

Prima parte a broșurii se ocupă de experiența pozitivă acumulată în această direcție de fabrica „Nikos Beloianis” din Timișoara care a primit steagul roșu de producție pe ramură, ca întreprindere fruntașă în sectorul încălțăminte în primul semestru al anului trecut. Capitoarele O experiență pozitivă, Reducerea prețului de cost, obiectivul nr. 1, Punctul „tare” al colectivului, arată în mod detaliat măsurile luate și lupta colectivului acestei fabrici, prin care s-a ajuns ca produsele ei să se bucure de o bună apreciere din partea consumatorilor. Autorul scoate în evidență însemnătatea rolului conducerii tehnice și administrative ca organizator, îndrumător și controlor al producției, importanța elaborării unui plan just de măsuri tehnico-organizatorice și necesitatea urmării înfăptuirii lui la timp.

Celelalte capitole ale broșurii. Și încă o experiență din care se pot trage învățăminte, Să gospodărim cu toată grija materia primă și materialele, Cite ceva despre problema calității, analizează cauzele care au determinat ca activitatea fabricii de încălțăminte „Flacăra Roșie” să fie nesatisfăcătoare.

Povestind felul în care au muncit colectivele celor două fabrici, analizând cauzele realizărilor dobândite și a lipsurilor manifestate, autorul ne ajută să tragem unele concluzii care pot fi folositoare fiecărui om al muncii, indiferent de sectorul în care lucrează,

FIELDING HENRY, Tom Jones. Povestea unui copil găsit. Vol. 1—2. București, ESPLA, 1956, Vol. 1. 571 p. cu portr., Vol. 2. 623 p., lei 20,45 (Colecția „Clasicii literaturii universale”)

În anul 1737, Henry Fielding era un obscur autor de piese de teatru, care stârnea totuși furia guvernanților de atunci ai Angliei prin faptul că înfiera fără cruțare corupția, bunul plac, ignoranța și alte racile caracteristice vieții politice din acea vreme a țării sale. Interzicându-i-se să lucreze ca autor dramatic, Fielding se îndreaptă către roman, căruia îi rămâne credincios până la sfârșitul vieții (1754). Dintre toate scrierile sale cea mai cunoscută a devenit romanul Tom Jones, care cu toată conspirația tăcerii organizată în jurul operei și a autorului de către oficialități, și-a făcut loc și s-a impus marelui public.

Istoria vieții bastardului Tom Jones, e un necurmat lanț de întâmplări interesante, care poartă pe cititor prin toate straturile societății engleze din prima jumătate a secolului XVIII. Micul Tom este crescut de milosul și bogatul judecător Allworthy, alături de nepotul său Blifil, al cărui tată a murit de apoplexie. Între cei doi tineri se ivește pe încetul o adevărată prăpastie. Tom e îndrăzneț, cinstit, curajos, deschis la fire. Blifil, dimpotrivă, pizmăște calitățile lui Tom și caută să-l îndepărteze din casa binefăcătorului său, reușind să facă acest lucru prin intrigi și calomnii. Pribegia lui Tom e urmărită de autor de-a lungul multor capitole, prilej de a călători, de a întâlni oamenii cei mai diferiți și de a descrie cele mai extraordinare întâmplări. Până la sfârșit Tom va ajunge să-și găsească liniștea și fericirea alături de frumoasa și înțeleaptă Sofia, fiica bogatului proprietar Western, după ce a zădărnicit toate planurile dușmanilor săi și și-a dovedit cu prisosință calitățile, recâștigând dragostea binefăcătorului său.

Inzestrat cu un deosebit simț al humorului, făcând observații de o adîncime surprinzătoare, antrenînd pe cititor altfel prin povestirea de noi întâmplări cit și prin prezentarea unor noi personaje interesante, scriitorul reușește nu numai să deslușească cele mai încurcate și tainice ascunzături ale firii omenеști, dar zugrăvește și un tablou al unei epoci, cu tot ceea ce constituie

cangrenă socială, viciu și corupții. Demascînd și ironizînd minciuna sub orice formă, arătînd direct pe cei ce erau paraziții societății, Fielding înalță în același timp un adevărat imn virtuții, sincerității, modestiei, dreptății. De aceea opera lui este un mesaj de încredere neîarmurată în om, în puterea sa de ridicare morală. Asemenea mesaje fac opera sa nepieritoare.

ANDERSEN NEXÖ, MARTIN: Pelle cuceritorul. Vol. 1—2. București, ESPLA, 1956, Vol. 1, 600 p. cu portr. Vol. 2 634 p., lei 23,50 (Colecția „Clasicii literaturii universale”)

În opera lui Nexö, **Pelle cuceritorul** ocupă un loc central. Și aceasta nu numai fiindcă este cartea care i-a adus o faimă mondială, dar și fiindcă este cartea care marchează și sfîrșitul primelor dibuiri ale scriitorului și începutul unui drum care îl va duce, spre cucerirea adevărului și măiestriei artistice. Romanul **Pelle cuceritorul** nu numai că reflectă apariția și primii pași ai mișcării muncitorești în patria autorului, în Danemarca, dar și plasează evoluția acestei mișcări în cadrul evenimentelor, al căror punct culminant a fost prima revoluție rusă din 1905.

Romanul **Pelle cuceritorul** este împărțit în două părți distincte. Prima parte descrie copilăria fiului unui muncitor agricol suedez care a pōsosit în căutarea unei pîini mai puțin stropite în lacrimi și sudoare, pe insula daneză Bornholm. Încă în această primă parte, micul **Pelle** face cunoștință cu viața amară „la stăpîni”. În a doua parte a cărții, **Pelle** este furat de viltoarea marelui oraș, plin de conflicte gata să izbucnească. Deși atras de mișcarea muncitorească, **Pelle** nu leapădă pecetea individualismului, adînc imprimat în sufletul său. Alături de **Pelle** apare prietenul său din copilărie, scriitorul **Morten**. Dacă pentru acesta, orașul este din ce în ce mai mult un leagăn al contradicțiilor sociale, pentru **Pelle**, chiar după ce trebuie să guste „libertățile” capitalismului în timpul celor doi ani de închisoare la care fusese condamnat, iluziile reformiste capătă din ce în ce mai mult întîietatea. **Pelle** cade în mlaștina reformismului. El se alătură aceluia pe care Nexö îi numea „regii socialismului”, birocrăției sindicalismului reformist. Totuși, romanul **Pelle cuceritorul** nu este lipsit de perspectiva viitorului.

O nouă generație de tineri muncitori vestește eliberarea de iluziile refor-

miste. **Morten** însuși, deși încă un izolat, nu încetează nici un moment să caute o ieșire în acțiunea maselor, să caute o nouă poziție a scriitorului față de mase. Desnodămîntul lui **Pelle cuceritorul**, critica completă a lui **Pelle** va fi făcută de Nexö în romanele sale ulterioare, în deosebi în **Morten cel roșu**.

Romanul **Pelle cuceritorul** a avut un extraordinar răsunset în rîndurile cititorilor din lumea muncitoare. El a format multe generații de tineri muncitori. Astăzi, încă, după 50 de ani de la apariția cărții lui Nexö, aceasta se citește cu tot atît de mare interes și pasiune. Ceea ce a fost scris de o mînă caldă și generoasă, nu îmbătrînește niciodată.

SOBOLEV, L.: Raza verde. București, Editura Cartea Rusă, 1956, 220 p. lei 3,85.

În timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei, vedetei de pază „S. K. 0944” din flota sovietică a Mării Negre, staționată lîngă țărmlul caucazian, i se încredințează o importantă misiune: aceea de a intra în timpul nopții, într-un golf al țărmlului ocupat de dușmani, pentru a lua și a aduce pe pămîntul liber al patriei, pe un tovarăș dintr-un detașament de partizani ce activa în munți și care deținea informații foarte prețioase pentru înalțul comandament, care pregătea o vastă operațiune de debarcare, în vederea izgonirii dușmanului. O primă încercare făcută în acest scop, cu o seară înainte, dăduse greș, barca trimisă dispărînd fără urme. Reușita acțiunii vedetei „S.K. 0944” se datorește în bună măsură ingeniozității locotenentului Reșetnikov, comandantul vedetei, minții lui agere în veșnică frămîntare și căutare de soluții la problemele a căror rezolvare ușurează viața, munca și lupta oamenilor de pe vedete. Pentru a putea comunica cu oamenii debarcați el folosește un ingenios sistem de semnalizare indirectă, cu ajutorul unui fascicol de raze verzi, trimise paralel cu țărmlul, care îi ajută pe aceștia să se orienteze și să țină legătura cu vedeta și astfel izbutesc să-și îndeplinească greaua misiune.

Raza verde constituie un adevărat imn de slavă închinat vitejiei marinarilor flotei sovietice din Marea Neagră, care au dus o însemnată contribuție la izgonirea din apele și de pe pămîntul patriei a cōtropicitorilor fasciști.

Abonamentele se fac la toate oficiile
poștale prin factorii poștali și difuzorii
voluntari din întreprinderi și instituții.